XVIII. évfolyam 10. szám. **Ára: 1 forint** 1962. március 8

Ludas Matyi

ALÁBBI CÍMLAPUNKAT
A NŐNAP TISZTELETÉRE KÖZÖLJÜK

Vásv[illegible] rajza

— **Apukám, neked sajnos még mindig 37·2 a lázad, de nekem hála istennek már csak 38·6...**

Kórházi látogatás

A feleségem így szólt hozzám:

— A meghatalmazást még alá kell íratnod Feri bácsival, mert holnap korán reggel Szegedről érte jönnek. Ott van a kredencen, vidd el a kórházba. Első emelet tizenhetes.

Az utcán jutott eszembe, hogy kedd van, és tudvalevően csak szerdán, pénteken és vasárnap van látogatás. Hogy jutok be? Elhatároztam, hogy valami kifogást mondok a portásnak. Igaz, minden trükköt ismernek, de bíztam leleményességemben. Eszembe jutott, hogy a gége-osztályon Beleznai az alorvos.

Erélyes léptekkel siettem be a kapun:

— Beleznai doktorhoz megyek — szóltam magabiztosan a portáshoz, és hozzátettem: — Vár engem...

A portás elém állt:

— Az alorvos úr csak holnap jön meg Sopronból. Valami tévedés lesz a dologban.

Megszégyenülten somfordáltam el. Ha nem teszem hozzá, hogy Beleznai „vár engem”, akkor talán bejutok a helyetteshez, de így nyilvánvaló volt, hogy trükkel dolgoztam. Most hogyan megyek haza hitvesemhez, aki mindig meg volt győződve leleményességemről?

Bementem egy közeli eszpresszóba, és kávét rendeltem. Egy barátom pillantott meg, és átült hozzám. Hosszasan elbeszélgettünk, és amikor fizettem, akkor vettem észre, hogy már öt óra van. Arra gondoltam, hogy most már másik portás lesz szolgálatban, és annál talán könnyebben jutok be. Az eszpresszóból felhívtam a kórház sebészeti osztályát, és a jelentkező ápolónőtől megkérdeztem:

— Bocsánat, Elekes doktor úr az inspekciós?

— Elekes? Nálunk nincs Elekes. Forgács doktor úr az inspekciós.

— Bocsánat! — mondtam, és letettem a kagylót. Szóval Forgácsra kell hivatkoznom. Vettem egy borítékot, leragasztottam, és amikor a kórházba értem, felmutattam a portásnak.

— Lelet Forgács doktor úr részére — szóltam magabiztosan, és tovább akartam menni.

— Tessék csak itt hagyni. Éppen most jön le az ápolónő tőle. Majd odaadjuk! Kár felmenni.

Megint nem sikerült... Bementem a Röltexhez, vettem egy fehér törülközőt, azután a papírboltban vöröstintát vásároltam. Kalapomat betettem az eszpresszó ruhatárába, egy kapu alatt ráöntöttem egy kis tintát a törülközőre, azután becsavartam a fejem. Egy virágüzlet kirakatának tükrében szemlét tartottam: szánalomra méltó sebesültnek néztem ki, akinek vére átüt a kötésen. Most menni fog... A portás kalapban látott — gondoltam —, alig pillantott rám, nem ismerhet meg a nagy turbánban.

— Ambulancia — mondtam, és a kapu alatt meggyorsítottam lépteimet.

A portás bólintott. Végre sikerült! Büszkeség töltött el. Lesz mivel eldicsekednem! A fordulóban levettem a törülközőt a fejemről, és a kerten keresztül fel akartam sietni a bácsimhoz. A kertben azonban szembe találkoztam vele. Sétált a derült időben. Üdvözöltem, érdeklődtem hogylétе felől, azután aláírattam vele a meghatalmazást. Egy kicsit beszélgettünk, azután elbúcsúztam. Kifelé

menet csodálkoztam, hogy egyremásra engedik be a látogatókat, és irigykedve gondoltam arra, hogy biztosan jobb trükkel jöttek be, mint én.

A kapuban a portás megállított:

— Tessék mondani, miért tette a fejére a vöröstintás törülközőt?

— Hát észrevette, és mégis beengedett?

— Miért ne? Hisz szerda van, látogatási nap. Mindenki bejöhet, akár kalap, akár törülköző van a fején.

Palásti László

Az éjszaka titkai

Éjfél. Monori Ede vállalati igazgató dudorászva, rózsás hangulatban ér lakása ajtaja elé.

A Darabárugyár példamutató eredményeket ért el a munkafegyelem terén, ezt ünnepelték meg az iparigazgatóságon. Plakettet is kapott az igazgató, ezt rakos-

gatja most egyik kezéből a másikba, amint a lakáskulcsát keresi.

Érdekes, nincs meg a kulcscsomó.

Ezért elhatározza, hogy mutatóujjával megkísérli eltalálni a csengő gombját, s fölcsöngeti feleségét. Végül a nagyobb felületű hüvelykujjával sikerül is a csöngetés, de ebben a pillanatban eszébe jut az is, hogy felesége öt éve elköltözött tőle, így most senki sincs a lakásban.

Hol hagyta el a kulcscsomóját? Csak nem adta oda valamelyik felszolgálónak borravalóként?

Hirtelen rádöbben: bent hagyta a gyárban! Annyira sietett a bankettra, hogy az íróasztalát sem zárta be délután, s a lakása kulcsa most ott lóg a karikán a többi kulccsal együtt.

Így hát dudorászva megindul a Darabárugyár felé.

Még sosem volt éjjel bent. Biztosan nagyot néz majd a portás...

A portás azonban nem néz se nagyot, se kicsit. Alszik. Még arra sem ébred föl, amikor Monori nekimegy a bélyegzőórának, és az csörömpölve a földre zuhan. Az igazgató fejcsóválva megy be az üzem területére.

Az udvar közepén csodálkozva megáll. Az egyik műhely ablaka világos. Közelebb lopózik, és benéz. Egy szaki lázasan dolgozik.

Ezen eltűnődik. Tudomása szerint a Darabárugyárban még nem térték át a három műszakra.

Jobban megnézi, min dolgozik a szaki.

Hát vitorláshajón dolgozik. Éppen az árbocot esztergálja nagy műgonddal.

Ezen megint el lehet tűnődni. Tudomása szerint a Darabárugyár profiljába sok minden tartozik, de vitorláshajók építése nem. Ez egészen biztos. A szaki kétségtelenül fusizik.

Az igazgató félig kijózanodva megy tovább, és eléri az irodaépületet.

Ejnye, az egyik földszinti szoba ablaka itt is világos. Közelebb lopózik, és benéz. Egy idős kartársnő könyököl valami levélféle fölött, és kétpercenként egy-egy vonást húz.

Monori ezen is eltűnődik, de már csak rövid ideig. Tudomása szerint a Darabárugyár üzleti levelezésének gyakorlatába még nem vezették be kötelezően az iniciálék rajzolását.

A kartársnőnek kétségtelenül semmi dolga, csak a dupla túlórapénzért éjszakázik bent.

Az igazgató zavartan vakargatja a fejét a munkafegyelem megszilárdításáért kapott plakett sarkával. És mivel már teljesen kijózanodott, elhatározza, hogy nem vonja felelősségre a vétkeseket, hiszen akkor a fölöttes hatóság is tudomást szerezne az ő gyárában levő lazaságokról. Kell ez neki? Dehogy kell.

Azzal fölsiet irodájába.

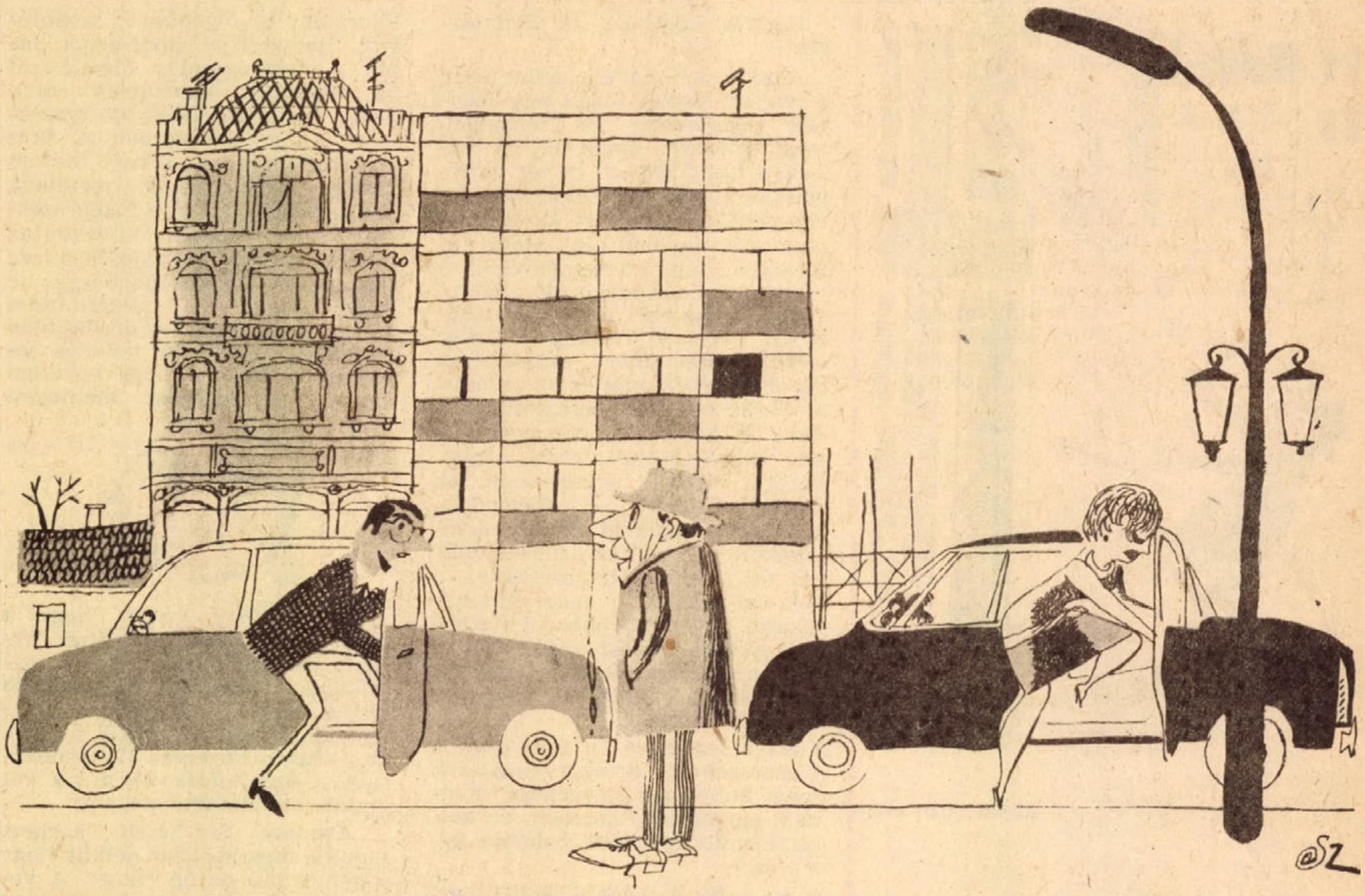
Két éjjeliőrt talál ott, akik szemmelláthatóan nem az éjjeliőrködés magasiskoláját mutatják be. Füllel hallhatóan alusznak. Előttük két üveg, amelyekből orral szagolhatóan megitták az utolsó csepp reprezentációs szilvapálinkát is.

Az igazgató óvatosan kicsavarja egyikük kezéből a kulcscsomóját, és észrevétlenül kilopózik a gyárból.

Dunai Ferenc

Azért egy kissé mégis gyanús...

Szűr-Szabó József rajza

– Hogy honnan van két kocsink?! A feleségem is dolgozik.

Sok baj van vele...

Várnai György rajza

Megkezdődött a labdarúgó szezon

Szegő Gizi rajza

– Nyisd ki a szád, dobom a gombócot!

Kaján Tibor rajza

Újra egyedül

LEVÉL még egyszer ugyanattól

Kedves Főgépész II. Szaktársam!

Amikor két héttel ezelőtt ezen a helyen levelet írtam egy főgépész basáskodó és fenyegető magatartásáról, önnel együtt összesen hat főgépész és egy energetikus hívott fel telefonon. Az energetikust mindjárt ki is kapcsolom az ügyből, csak előbb informálom önt a véleményéről. Ő csupán azt szándékozott közölni velem, hogy most bizonyára megszólal majd jó néhány főgépész lelkiismerete, mert tapasztalata szerint *ezen a szinten is* gyakori a basáskodás a beosztottakkal. Arra biztatott a derék energetikus, hogy haladjak tovább a megkezdett úton: foglalkozzam az osztályvezetőkkel, a főelőadókkal, az előadókkal és az alelőadókkal, továbbá az üzletvezetőkkel és a nem üzletvezetőkkel, a művezetőkkel és a nem művezetőkkel, és így tovább mindazokkal, akiknek beosztottjuk van, s akik nem nagy főnökök, csak kis főnökök, de gyakran nagynak akarnak látszani.

Mivel egyelőre én még csak a főgépészeknél tartok, visszatérek tehát önnek és öt főgépész társának, egymástól független, de kétségtelenül figyelmet érdemlő fellépésére.

Az egyik kollégája például azt közölte velem, hogy ha róla szól a gúnyolódó „levél-cikk", az rosszindulatú információn alapszik. Szerinte egy régi ellensége „áztatta" el nálam, amikor azt állította róla, hogy ő Nérót játszik az üzemben, és kidobással fenyegeti az embereket. Alig tudtam megnyugtatni, hogy a levelet nem róla, hanem egy másik főgépészről írtam. Nagy erőfeszítésembe került, amíg kollégáját meggyőztem arról, hogy nem a „régi ellensége áztatta el". Ennél nagyobb erőfeszítésembe csak az került, hogy megígérte: tettlegesen nem bántalmazza és nem távolítja el az üzemből azt a bizonyos régi ellenségét.

Egy másik szaktársa az egész főgépészi kar nevében tiltakozott: lejáratom a főgépészek tekintélyét. Beosztottjai egymásnak adják a cezarományiás főgépészről írt cikkemet, kuncognak rajta, pedig ő szigorú főnök, de igazságos — még főgépészben is. Erre én mindössze csak annyit tudtam kedves kollégájának mondani, hogy nem *általában* a főgépészekről írtam, hanem kifejezetten egyetlenegy hangoskodó és durva főgépészről. Akinek nem inge, ne vegye magára — szelídítettem mérges kollégáját —, de őszintén bevallottam, nagyon különös jelenségnek tartom, hogy egyetlen napon hat főgépész mentegeti magát.

Feleslegesnek vélem, hogy a többi szaktársának fentihez hasonló jellegű hozzászólásával foglalkozzam. Ehelyett megemlítem az ön szíves érdeklődését, amelyet kár lenne szó nélkül hagyni. Ön, kedves Főgépész II. Szaktársam, a drót másik végéről a következőket mondta nekem:

„Aranyos Szerkesztő kartárs, mondja meg kertelés nélkül, hogy rólam szól-e az ön cikke? A velem együtt dolgozó kollégáim azt állítják, hogy rólam szól — dehát én a világ legjobb embere vagyok, kérem —, és ez rágalom. Viszont ha ön azt állítja, hogy rólam szól, kitaposom a máját, kedves Szerkesztő kartársam..."

Meg kell hagyni, hogy ön igen udvariasan, mondhatnám behízelgő kedvességgel beszélt velem, de mielőtt felelhettem volna, lecsapta a kagylót. Ez úton hozom tehát szíves tudomására, hogy valószínűleg éppen önről, az ön fenyegető és kiskirályt játszó magatartásáról szólt a mondanivalóm. Ha pedig netán önön kívül mások is magukra ismertek, akkor igazán nem éltem hiába...

Földes György

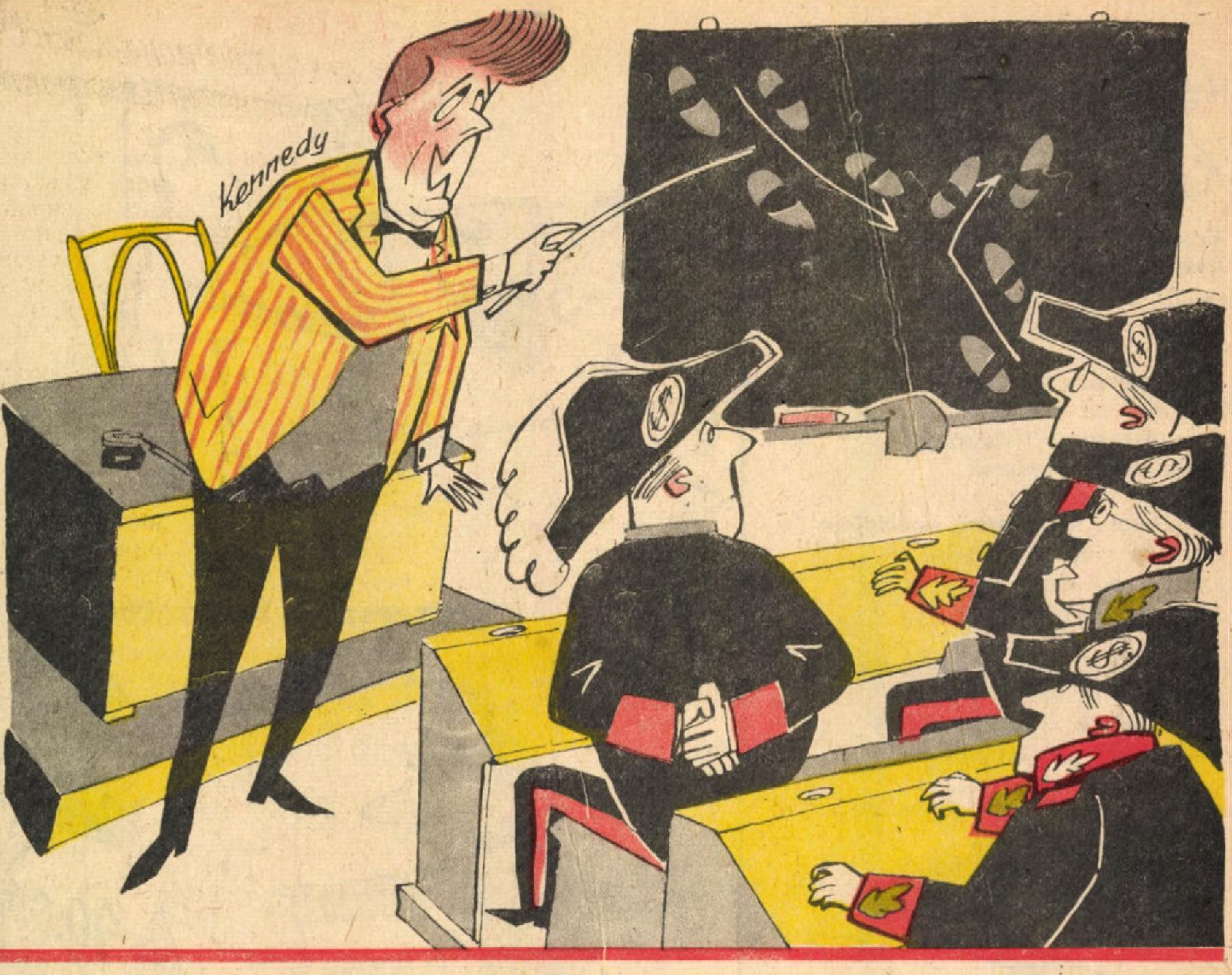
Jucika könyvtárban

Pusztai Pál rajza

Külügyi akadémia Washingtonban

Erdei Sándor rajza

– Most azt vettük át, hogyan kell a találkozókat elkerülni!

MEGINT KAPTAM EGY CSOMAGOT

Csomagot kaptam külföldről. Mint minden fiatal házas, vámmentes vagyok, aminek csak örülni tudok, mert soha életemben nem volt meg bennem az a vad lelkesedés vámfizetési ügyekben, ami a meggondolatlan fiatalságot annyira jellemzi.

Mint ismeretes, az ilyen fiatal házasok vagy nyomban megkapják a külföldi csomagot, ha kifizetik a vámot és azután kérvényezhetik a pénz visszafizetését a vámhivataltól, vagy ki sem fizetik, csak kérvényezik és akkor két hónap körüli időben megkapják vám nélkül.

A második csomagnál izgatott voltam, tőkém is volt és így nyomban kifizettem a 364 forintnyi vámot, de mindjárt kérvényeztem is, a kellő igazolványok bemutatását csatolva, a pénz visszatérítését.

Múlt az idő, mint már annyiszor és a pénz nem tért vissza. A Bizományi Áruház kacagásának — amivel jelezte, hogy egy vasat sem ad a megvámolt holmikért — már a vissz-

hangja is régen elszállt a példátlanul erős szélben, de a vámpénz még mindig nem tért vissza. Nem voltam különösen nyugtalan, mert már előre láttam, hogy akármikor jön is meg az a pénz, biztosan akkor is fel tudom majd használni valamire. És ekkor történt valami.

De ha már itt tartunk, meg kell mondanom, hogy hazánkban, minden jelentősebb Bizományi Áruházban van egy varázsasztal és bűvész áll a pult mögött, becsűsnek maszkírozva. Az a holmi, ami otthon, kívánatosnak, gyönyörűnek, értékesnek tűnt fel, ezen a varázsasztalon elhervad, lyukacsos lesz, rozoga, ráncos, kemény, élvezhetetlen, csúnya és használhatatlan. A bűvész, vagyis a becsűs undorral néz a tárgyra, amelyet a vámhivatal határtalanul gusztusosnak és megvámolhatónak talált, undorral néz az eladóra, megkérdezi, megvan-e a vámcédula és ha megvan, nem ad a holmiért egy vasat sem! Ez még nem lenne baj, de úgy lehordja az árut, hogy a megajándékozottnak elmegy az életkedve és örökre szakít a vámhivatallal akkor is, ha eddig szerette.

Ezzel a kis kitérővel csak jelezni akartam, hogy közben sok minden történt és sok idő múlt el, amikor is végre megjelent a várva várt postás és hozott egy értesítést. A vámhivataltól. A kis cédulán csak annyi állt, hogy a vámhivatal belátta, hogy a 364 forintnyi vám nem nekem való, egyben értesített, hogy az összeget EGYIDEJŰLEG elküldte címemre.

Furcsa boldogság szédített el. Egyidejűleg. Tehát akkor az értesítéssel együtt majd jön a pénz is egyidejűleg. Egy ideig vártam, de nem jött. Akkor vártam még egy ideig. Akkor megint nem jött. Sok minden jött, adófelszólítás, meg telefonszámla, meg más csecsebecsék, de a pénz nem. Az EGYIDEJŰLEGet ígérő értesítés február kilencedikén jutott el hozzám.

Február tizenötödikén telefonáltam a vámhivatalba. Nem azért, hogy siettessem őket, csak érdeklődtem, mi van a ragszámmal, mi van a pénzzel és mi van egyidejűleg?

Végtelenül szimpatikus női hang jelentkezett, aki hamarosan lelkesedni kezdett összes műveimért, kijelentette, hogy aláírják a dolgot, és természetesen elküldik egyidejűleg a pénzt is.

Amikor ezeket a sorokat írom, február huszadika van. Még életben vagyok, de ezzel egyidejűleg feladtam minden reményt, hiába lelkesítettem magam azzal, hogy az EGYIDEJŰLEG értesítés február kilencedikén érke-

zett meg, tehát ma nem lehet egyidejűleg kilencedike és huszadika egyszerre. Hacsak nem az történt, hogy ha a vasárnapot ki tudtuk nevezni hétfőnek súlyosabb esetekben, akkor arról is szó lehet, hogy a huszadikát kinevezzük kilencedikének, bár ezt még hivatalosan nem erősítették meg.

A pénz biztosan meg fog találni engem. Én biztosan szeretettel fogom őt fogadni, de ezzel egyidejűleg van egy szenzációs újítási javaslatom.

Az újításért nem is kérek külön jutalmat, nekem elég az, ha majd halálom után ezért szobrot emelnek nekem.

Újításom csak ennyi:

Arra kérem a kedves vámhivatalt, fordítsa meg a dolgot. Ilyen esetekben, ELŐSZÖR küldje el magát a pénzt, és ezzel EGYIDEJŰLEG értesítse a felet, hogy a pénz elküldésének részletes indokolását, ragszámmal együtt EGYIDEJŰLEG elküldték a fél címére, aki eredetileg a csomagot kapta.

Ezt az értesítést aztán a pénzzel EGYIDEJŰLEG őrizheti majd a címzett esetleg évekig is, ha kell, nem baj, nem kell sietni. Ilyenkor már csak tompán fáj a seb.

Királyhegyi Pál

Erzsikét egy vad zivatar
hozta össze Ernővel,
midőn Ernő hozzálépett,
kezében egy ernyővel.

Erzsi persze elfogadta
oltalmát az ernyőnek,
s randit adott hálából a
bőrig ázott Ernőnek.

Ám, hogy, hogy nem, ezúttal is
szükség volt az ernyőre,
s így szólt Erzsi az ernyőjét
fölé tartó Ernőre:

— Ugyan, Ernő, magának is
jut ebből az ernyőből!
Összebújtak s boldog sóhaj
szakadt ki az Ernőből.

Addig csurgott nyakukba az
ernyőről az ernyőlé,
amíg férj lett az Ernőből,
s Erzsikéből Ernőné.

(f—p)

Gondatlan hír

A Ludas Matyi „Humor Könyvéből" arról értesül az olvasó, hogy Kálmán Imre, annak idején, táviratban üdvözölte Puccinit, a Turandot bécsi bemutatója alkalmával. Kénytelenek vagyunk megróni Kálmán Imrét, aki zeneszerző létére nem tudta, hogy jeles kollégája, Puccini, még a Turandot komponálása közben elhunyt, s nem vehetett részt utolsó operája bemutatóin. Szerkesztőségünk viszont hibás abban, hogy tévedésére nem figyelmeztette az elhunyt Kálmán Imrét.

Klasszikus plágium

A Magyar Nemzet irodalmi jegyzeteiben olvastuk, hogy E. Dekker: Multatuli írói álnevét az Aeneisből vette, melynek hőse e szavakkal kezdi elbeszélését: „Multa tuli..." (Sokat szenvedtem.)

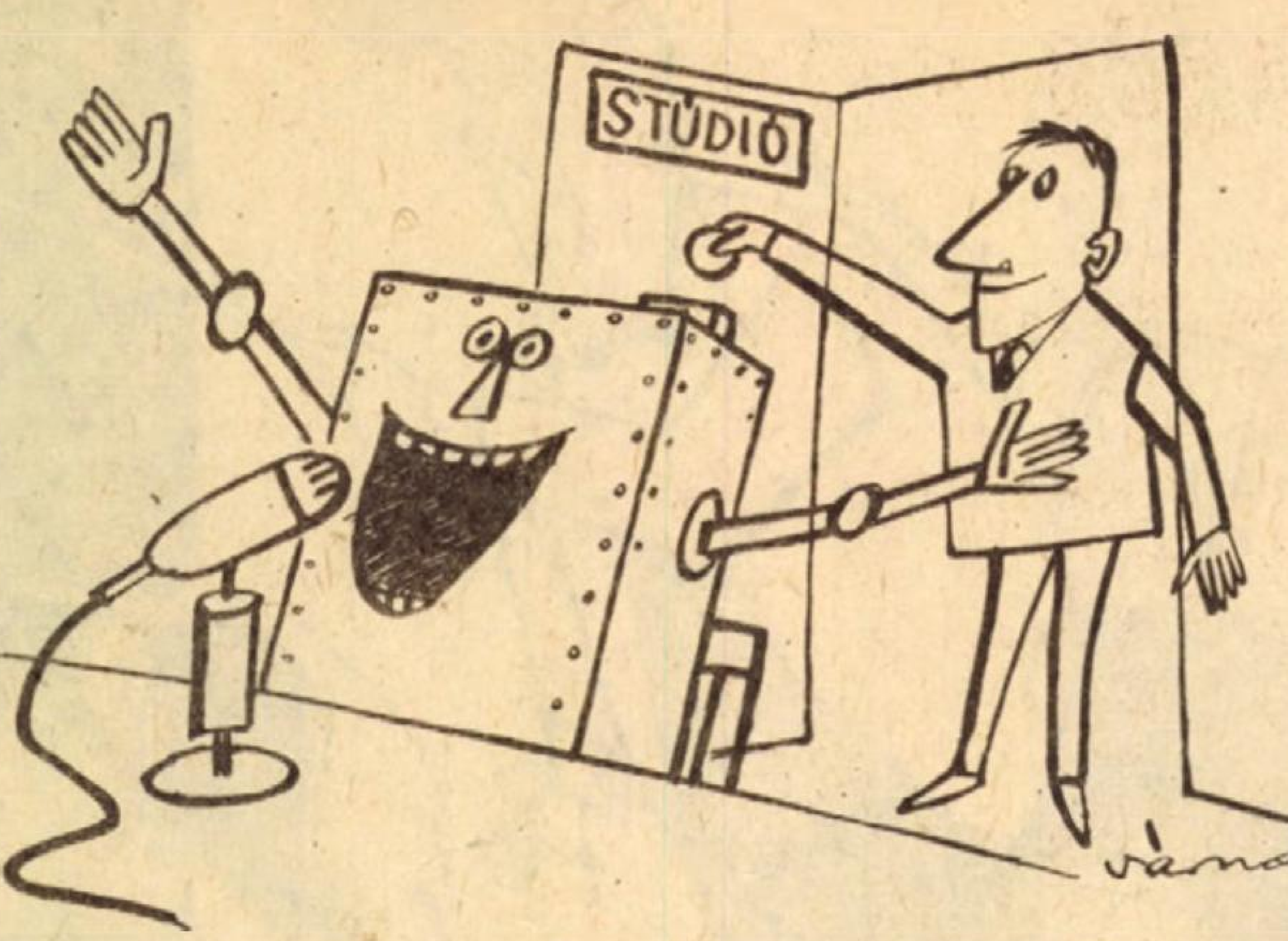
Az idézett szavak a latin írószövetség egy másik jeles költőjénél, Horatiusnál fordulnak elő, Ars Poeticájában. Lehetséges, hogy Vergilius eltulajdonított egy-egy nevezetes sort kollégáitól?

Van hal a halál után

A Népszabadság hírül adta, hogy „Háromszázezer pisztráng életrekeltésére számítanak az idén..." Nem jó dolog, hogy egy haladó szellemű napilap csodák hírét terjeszti!

Új riportstílus

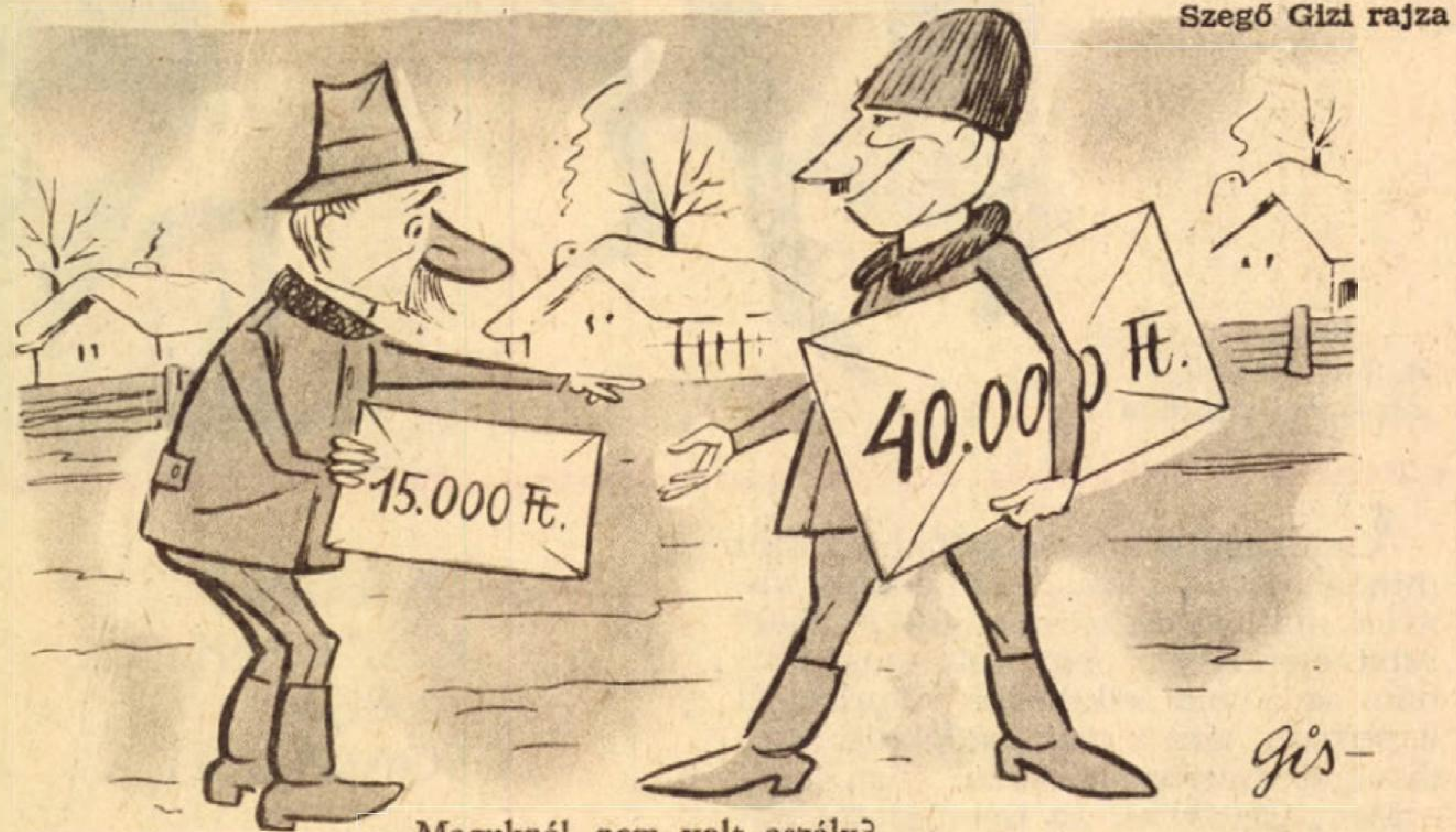
Várnai György rajza

A lelkesedő automata

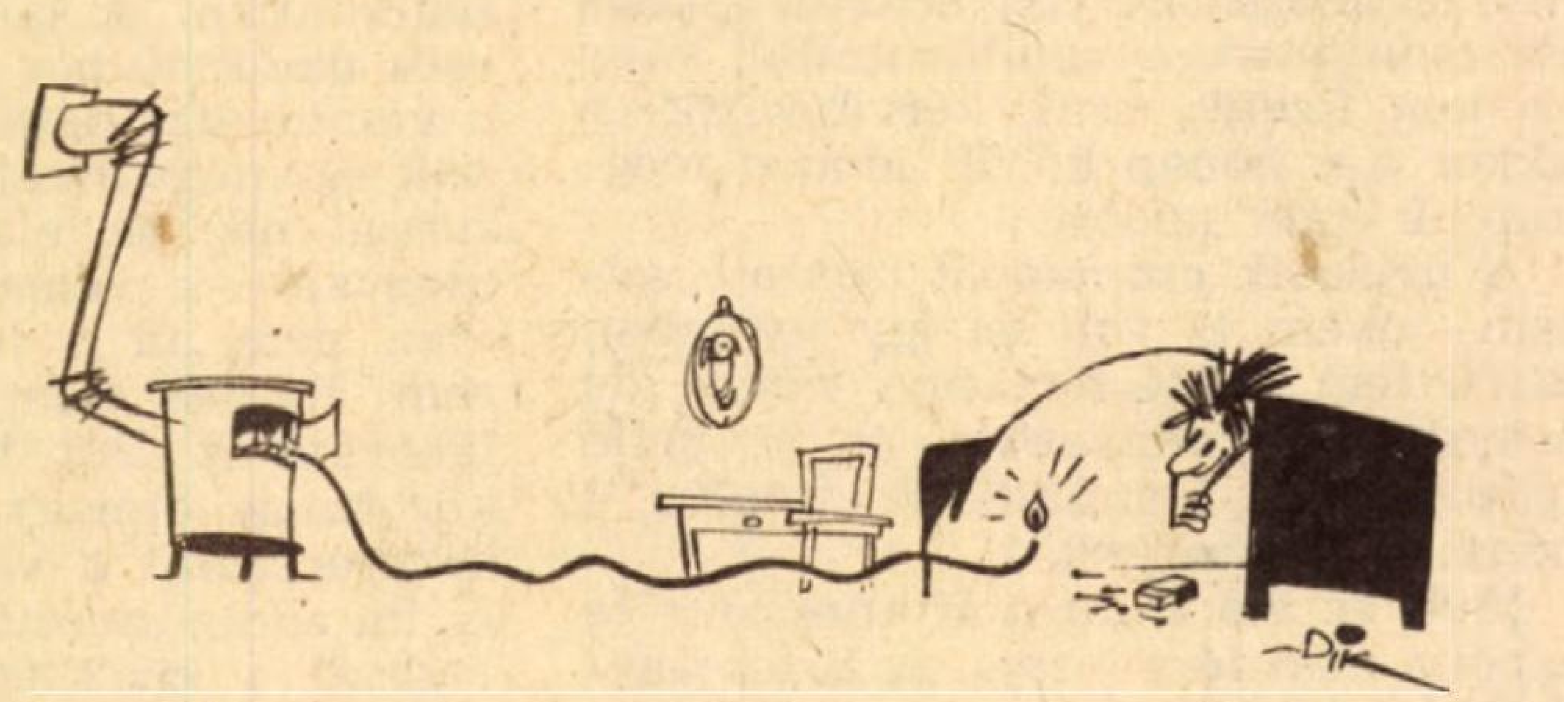
Jó téesz... Rossz téesz...

Szegő Gizi rajza

– Maguknál nem volt aszály?
– Aszály volt... de viszály nem volt!...

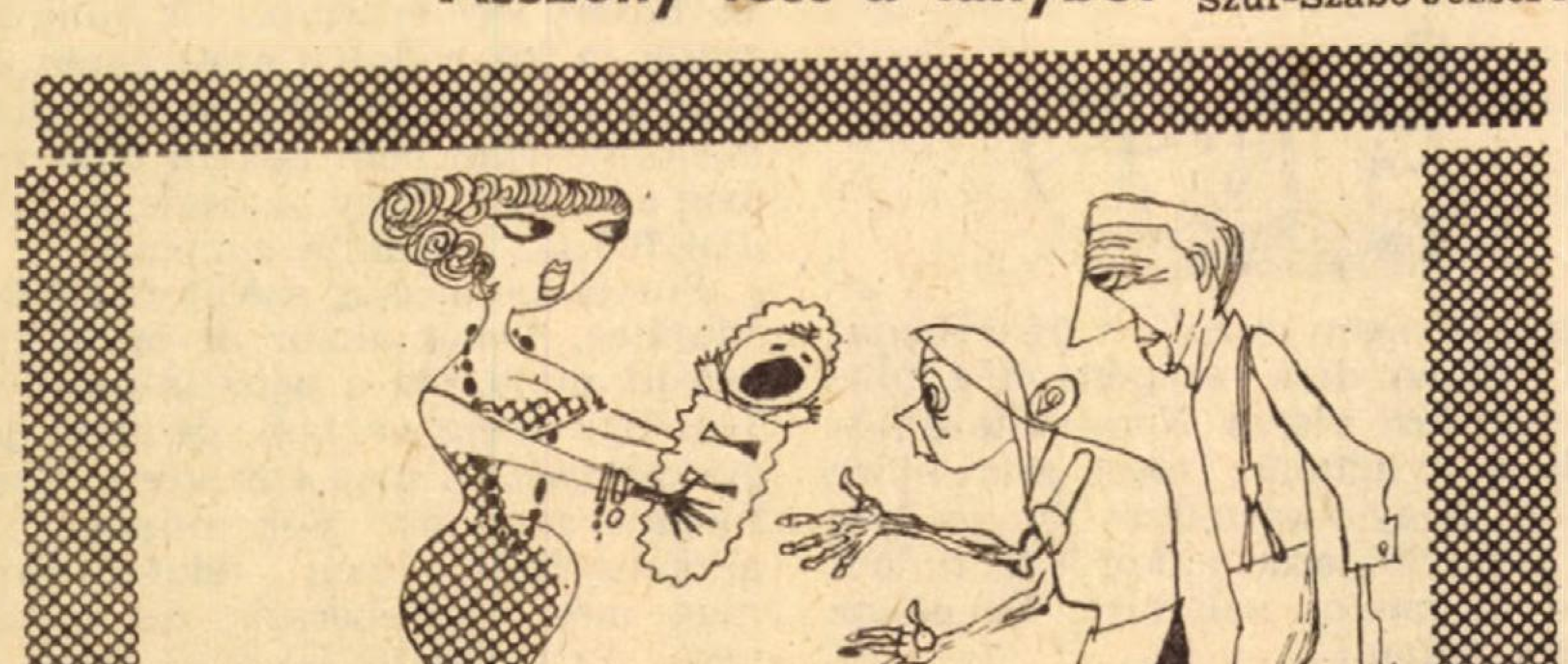
Távfűtés

Sajdik Ferenc rajza

Asszony lett a lányból

Szűr-Szabó József rajza

– Azt hiszitek, azzal, hogy fölneveltetek, vége a szülői kötelezettségeknek?

MÉZESKALÁCS-SZÍV

Szín: Ajtó, előtte pad
Szereplők: Kiss, Nagy, Női hang

(Kiss a padon ül. Amikor a jelenet elkezdődik, nyílik az ajtó, és kilép rajta Nagy, kezében mézeskalács-szívvel.)

KISS *(ijedten):* Mi az Nagy kartárs, mi történt magával? Sírt?

NAGY *(szipogva):* Igen... Sírtam... A meghatottságtól...

KISS: Meséljen, mi volt?

NAGY *(hüppögve):* Tudja, Kiss kartárs, engem itt néhány évvel ezelőtt nagyon megbántottak...

KISS *(az ajtó felé int a fejével):* Kicsoda? Ő?

NAGY *(bólint):* Ő... Nagyon-nagyon megbántott... Igazságtalanul... És azóta egy tüske van a szívemben...

KISS: Most mit akart?

NAGY: Kihúzni a tüskét... Behívott, leültetett, cigarettával, konyakkal kínált... Nem ismertem rá... Egészen megváltozott... Azelőtt úgy viselkedett, mint egy kiskirály... Mindenkivel ordítozott, senkit nem engedett szóhoz jutni, és havonta négy asztalt vert szét...

KISS: Annak idején.

NAGY: Annak idején. Most kedves volt, jó és szelíd. Olyan volt hozzám, mint apa a gyermekéhez...

KISS *(könnyezni kezd).*

NAGY: Arra kért, hogy felejtsük el, ami köztünk történt... Ami elmúlt, az elmúlt... Mondtam, hogy nehéz lesz, mert ugye, a tüske... Erre megsimogatta a fejemet, és könyörögni kezdett, hogy ő jóvá akarja tenni azt a rosszat, amit tett...

KISS *(pityereg).*

NAGY: Összetett kézzel könyörgött: felejtsem el a sérelmeimet, hogy sokszor igazságtalan volt hozzám, és húzzam ki a tüskét a szívemből.

KISS *(sír).*

NAGY: Ezt a mézeskalács-szívet tőle kaptam... Szív adta szívnek szívesen...

KISS *(sírva):* Gyönyörű!

NAGY: Tükör van a közepén...

KISS *(zokogva):* Látom...

(Egymás vállára borulva sírnak.)

NŐI HANG *(kikiabál az ajtó mögül):* Kiss kartárs! Bejöhet!

KISS: Várjon meg, legyen szíves... Rögtön jövök. *(Bemegy az ajtón.)*

(Rövid csend, utána óriási ordítozás, üvöltözés, ajtó- és asztalcsapkodás, majd Kiss kirepül az ajtón.)

NAGY *(csodálkozva):* Mi történt?

KISS *(megvetően ránéz Nagy mézeskalács-szívére):*

Ez is valami? Én háromszor ekkora mézeskalács-szívet fogok kapni!

m. gy.

az egyik

országos szervünk központjába még a nyáron levél érkezett ezzel a szöveggel:

„Őszintén csodálkozunk központjuk munkatársán, aki állandóan a Balaton melletti kirendeltségeket ellenőrzi, holott a központnak az ország más területein is bőven vannak kirendeltségei."

Tekintve, hogy országos szervről van szó, a tavaly augusztusban érkezett levél észrevételeit már az idén februárban kivizsgálták, és az alábbi választ küldték a levélírónak:

„Munkatársunk utolsó kéthavi kiszállását megvizsgáltuk, és ennek alapján közölhetjük, hogy a vád teljesen alaptalan. Említett munkatársunk ugyanis január és február hónapokban egyszer sem volt a Balatonnál, hanem a mátravidéki kirendeltségeinket ellenőrizte."

(fü)

Nevadában

Kaján Tibor rajza

– Mit jelent ez a füstjel, ó, Nagy Főnök?
– Azt jelenti, hogy a washingtoni Nagy Főnök folytatni akarja a kísérleti robbantásokat...

KISSZERŰSÉG

Zénó barátom nem reakciós, csak korlátolt és nagyravágyó. Régóta fáj neki, hogy Magyarországnak nincsen gyarmatbirodalma, nem mi szabadítottuk fel Madagaszkárt, s nem magyar hegymászó érte el először a Mount Everest csúcsát. Bosszankodva kesergett afölött, hogy nincs egy árva betevő hidrogénbombánk, nem magyar fényképész készítette a Hold túlsó feléről az első felvételt, s még űrhajósunk sincs, holott jelentkező lenne bőven, például az ő unokatestvére, a Sanyi készségesen vállalna Föld körüli keringést, korlátlan mennyiségben.

A minap is így borongott:

— Kis ország vagyunk. Nálunk legföljebb fúj egy kicsit a szél, jó, néha nagyon fúj, de nem pusztít el egész vá-

rosokat, mint például Amerikában. Azok méretek! Ott van tornádó! Mi nem is álmodhatunk tornádóról, nekünk arra nincs se pénzünk, se nyersanyagunk, se anticiklonunk.

— Itt van például a szökőár. Nyugaton már olyan hatalmas szökőárak vannak, hogy az valósággal lenyűgöző. Nálunk hol van szökőár? Az ember napestig ülhet a Velencei-tó partján, s felkopik az álla, mert nincs egy fia szökőár sem. Kis ország vagyunk, szökőár tekintetében sem vagyunk önellátók. Néha ki szoktam ülni a soroksári Duna-ág partjára horgászbottal, de megmondom őszintén, a horgászást nem szeretem, csak abban reménykedem, hogy egyszer csak kifogok egy szökőárt. Hát nem!

— Amerikában egy kétnapos ünnepen legalább nyolcszáz halálos autószerencsétlenség van, sok ezer súlyos és sok tízezer kevésbé súlyos balesettel. Hol vagyunk mi ettől? Az életbenmaradásnak valami olyan undorítóan kisszerű orgiája tombol nálunk, hogy az már egyenesen ízléstelen. A szédítően hatalmas méretekre csak hápog az ember.

— Chile igazán nem túlságosan gazdag ország, s eléggé keskeny, ha hosszú is. És mégis micsoda földrengést tudott produkálni! Mert ott az emberek nem elégednek meg a kis dolgokkal, nem a szatócs-méretek uralkodnak, ott az emberek magasra törnek és lábuk alatt reng a föld.

— Nálunk nincs egy lavinaszerencsétlenség, nincs jégfal-beomlás, nincsenek alattomos jéghegyek. A kis méretek és nem a nagy viharok országa vagyunk.

Ami a nagy viharokat illeti, abban egyáltalán nincs igaza Zénónak. Persze ő nem volt kint a Dózsa—Ferencváros mérkőzésen, amelyen a játékvezető egy vitatható tizenegyest ítélt meg a Fradi ellen.

Feleki László

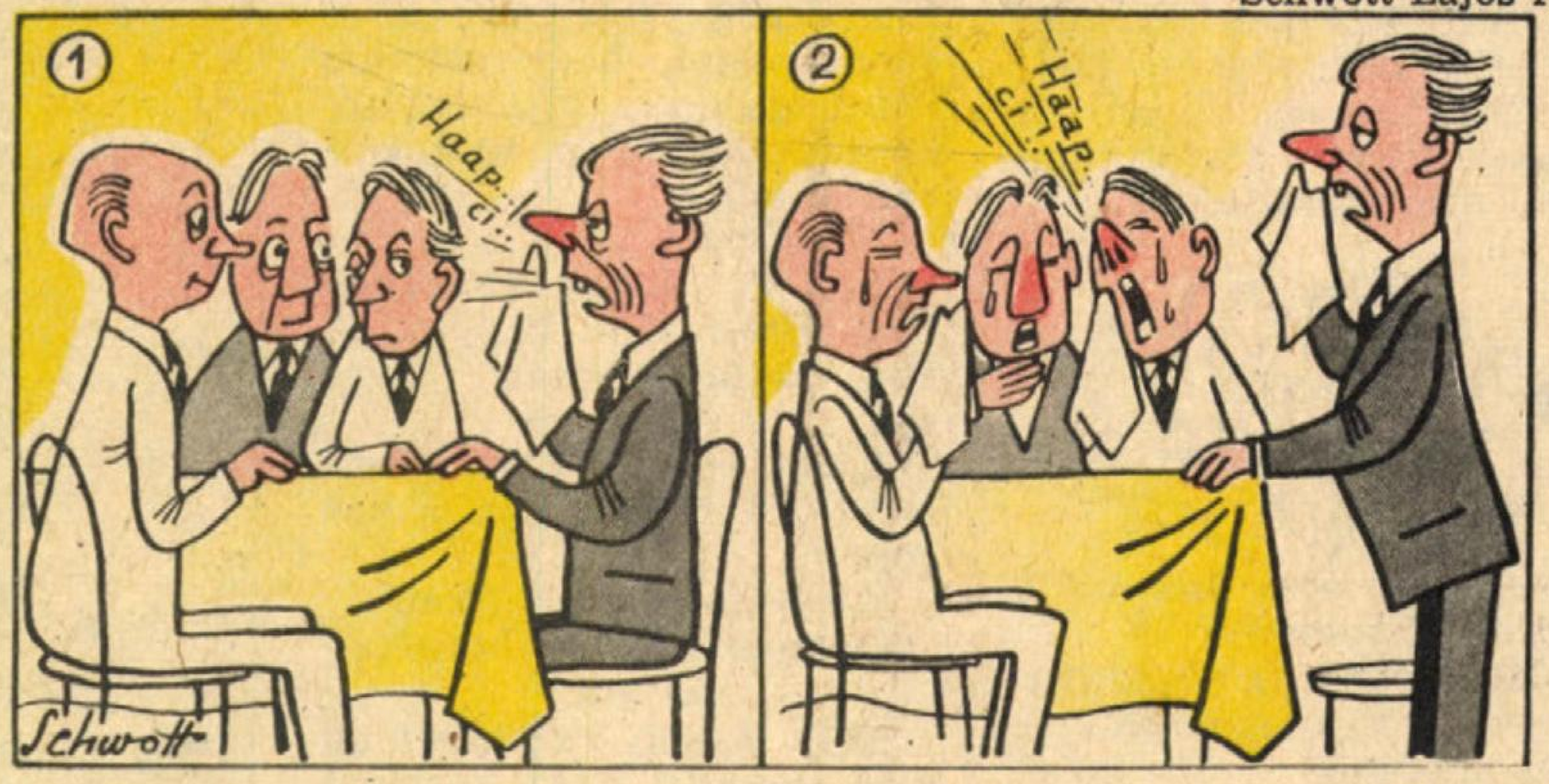
Influenzásak vagyunk

Erdei Sándor rajza

– Maga is itt szerzi be az influenzáját?

Schwott Lajos rajza

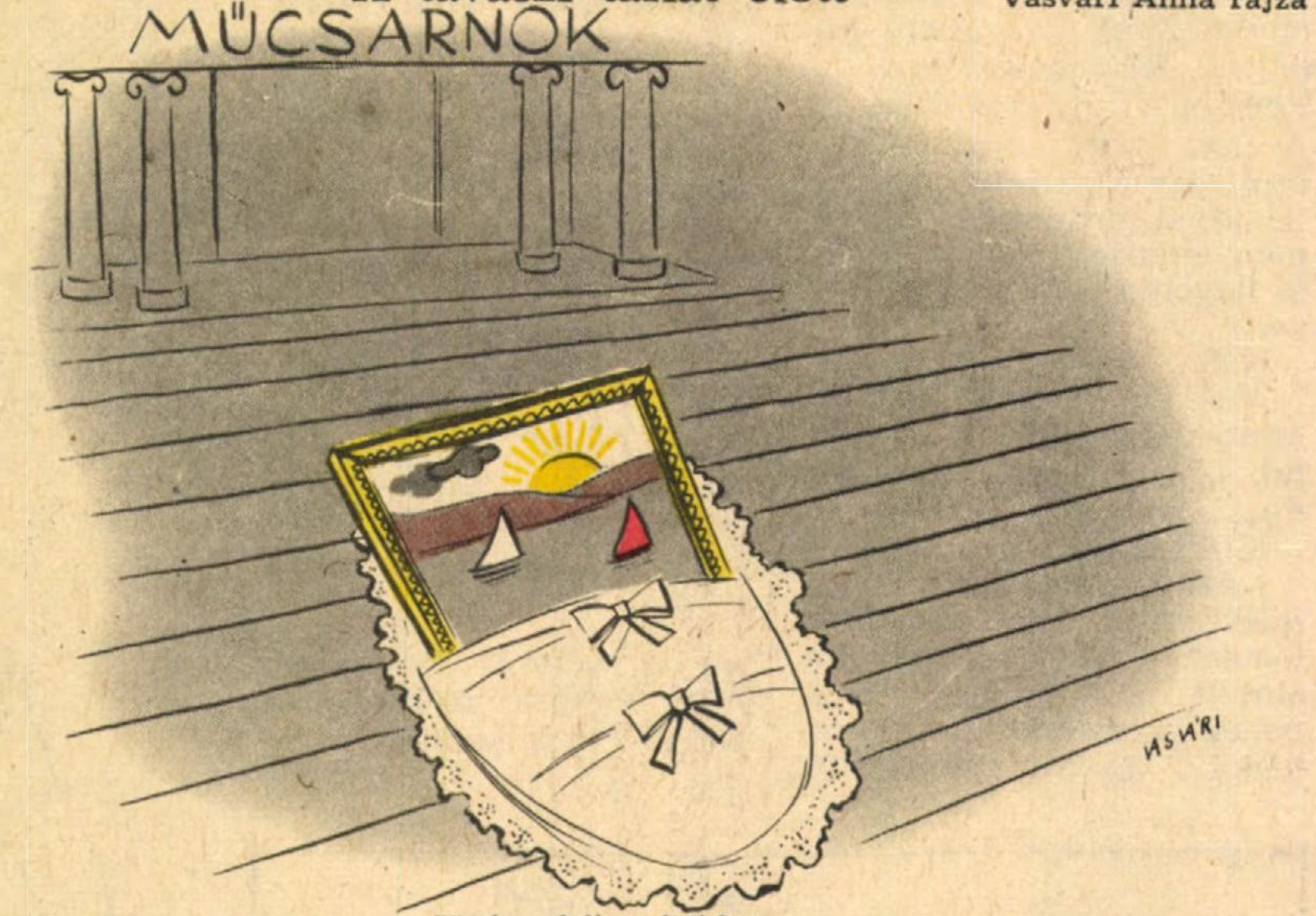

– Bocsánat, egy kicsit náthás vagyok!

– Örülök, hogy értekezletünk eredményes volt . . .

A tavaszi tárlat előtt

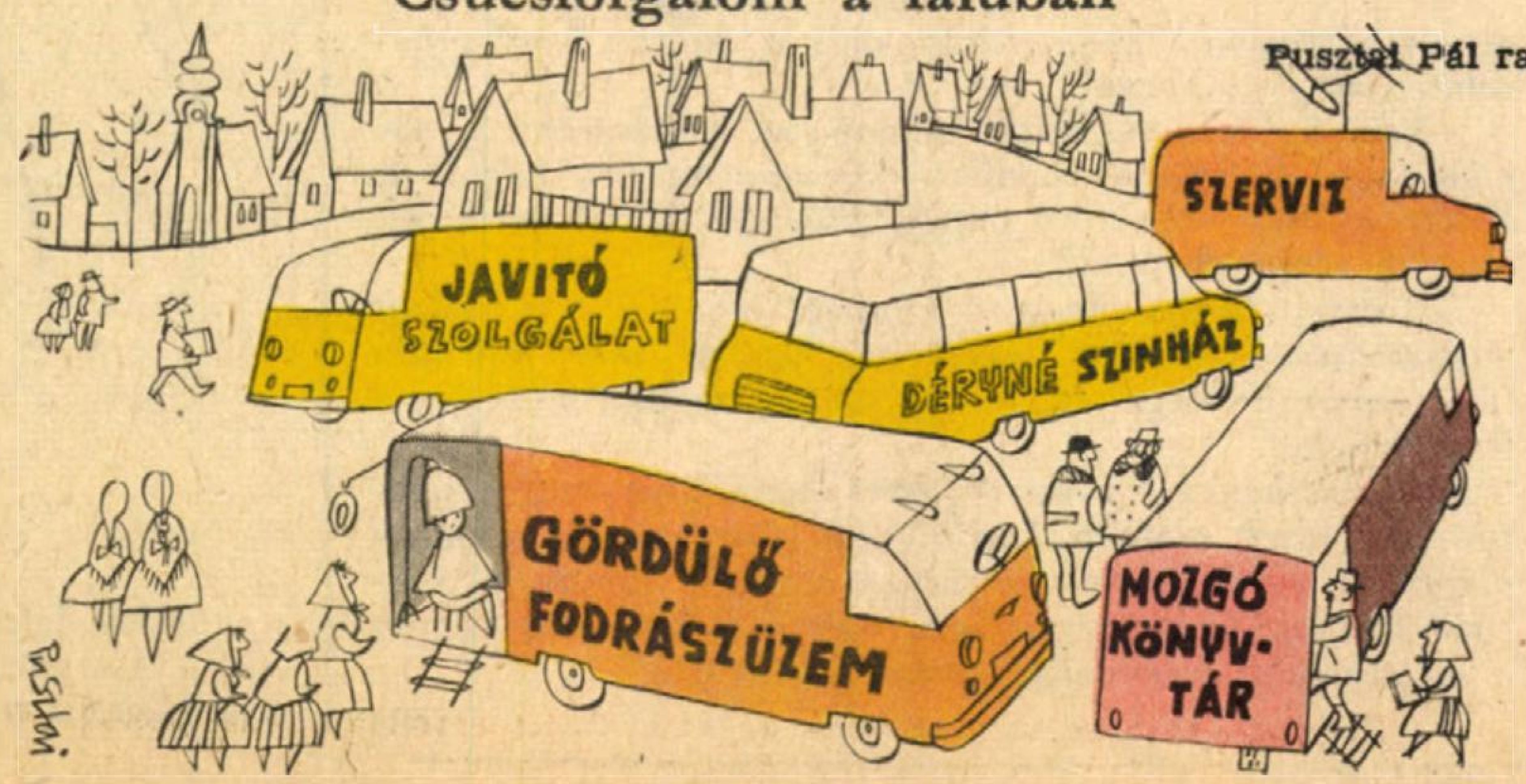
Vasvári Anna rajza

Hátha felkarolják?

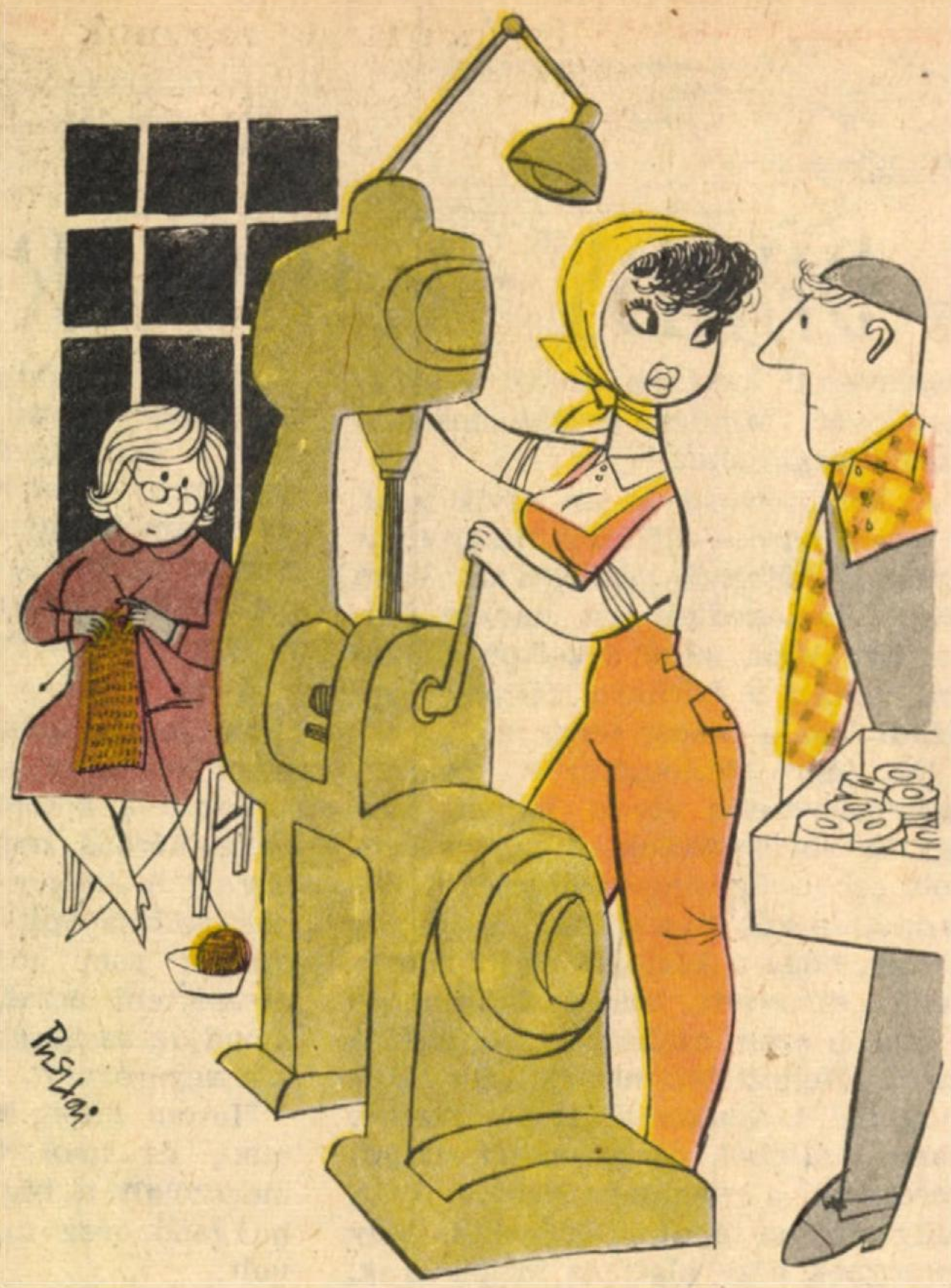
Csúcsforgalom a faluban

Pusztai Pál rajza

Konzervatív mama

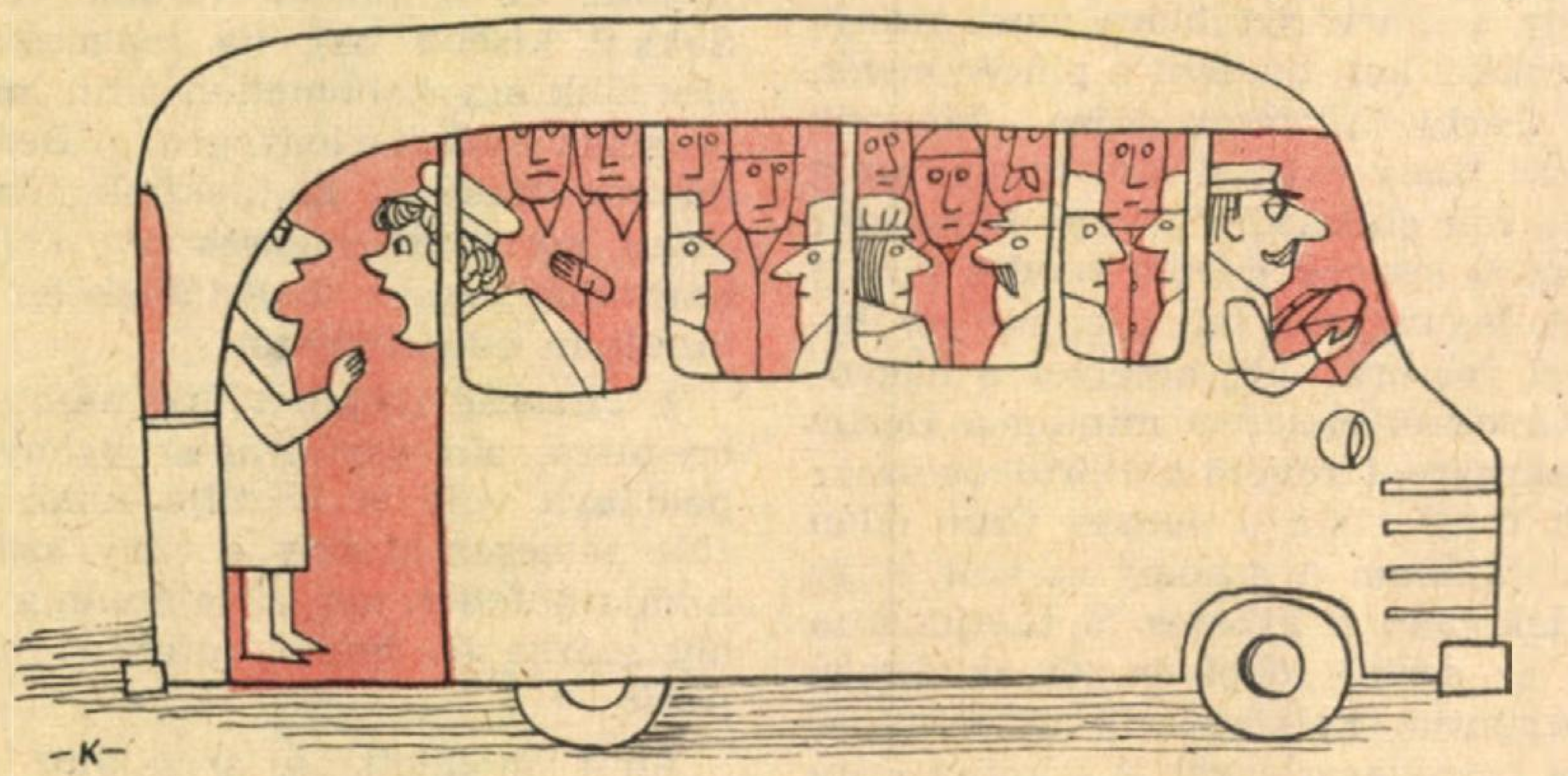
Pusztai Pál rajza

– Anyuka nem enged el éjszakai műszakra egyedül!

Kazinczy-díjat alapítottak a szép magyar beszédre

Kaján Tibor rajza

– Maga se fogja megkapni!

Ravasz ember

Balázs-Piri Balázs rajza

– Én már pénteken megvettem a kenyeret, mert szombaton sose kapok frisset.

ELLENES

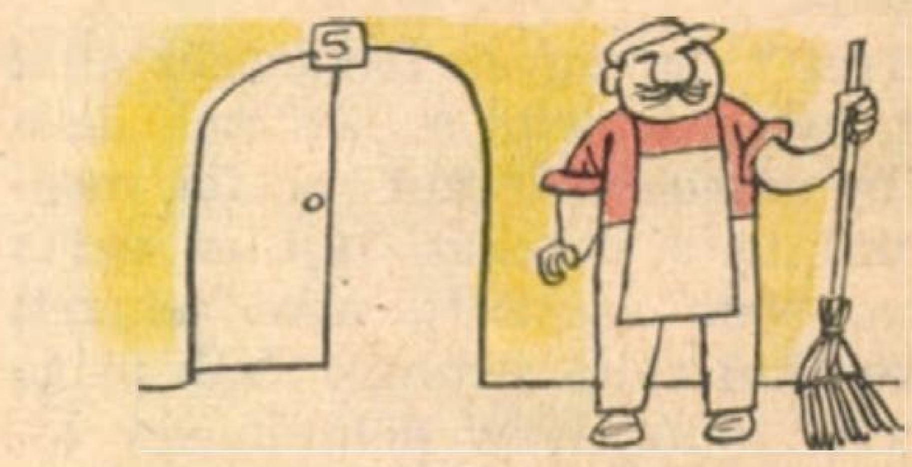
Valamelyik nap azt mondtam a feleségemnek, hogy sárgaborsó főzeléket ne csináljon, mert azt nem szeretem. Másnap hallom, hogy azt meséli a szomszédasszonynak:

– A férjem főzelék-ellenes . . .

Nem azt mondta, hogy a sárgaborsót nem szeretem, hanem azt, hogy főzelékellenes vagyok. Vagyis ab ovo elítélek minden főzeléket, legyen az sárgaborsó, kel vagy paraj. Szemben állok minden főzelékkel, és nem ismerem el, hogy a főzelék hasznos táplálék, vitaminok vannak benne satöbbi, satöbbi, mert a főzelék-ellenesség elvakított, és elvette a józan eszemet. A főzelék-ellenesség vádja feltételezi, hogy nekem elvi álláspontom van ebben a kérdésben, amelyről azt hiszem, hogy helyes, pedig nem helyes, nagyon nem helyes, nagyon-nagyon nem helyes, sőt egyenesen veszélyes.

Pedig én csak azt mondtam, hogy nem szeretem a sárgaborsót.

Amikor egy cikkben szóvá tettem, hogy a Ló utca 5/b házfelügyelője nem tartja tisztán a házat, valaki azt írta nekem egy levélben, hogy házfelügyelőellenes vagyok. Házfelügyelő-ellenes!

Vagyis írásaim, gondolatvilágom, filozófiám, szemléletem, világnézetem alapja a házfelügyelő-ellenesség. A levélíró szerint a világ valószínűleg két táborra oszlik: a házfelügyelő-pártiak nagy táborára és a házfelügyelő-ellenesekre. Az utóbbi csak kis tábor, frakció, klikk, de azért nem szabad lebecsülni. A házfelügyelő-párti irányzat pozitív, haladó irányzat, a házfelügyelő-ellenes irányzat pedig maradi, retrográd irányzat. A levélíró szerint én ennek a retrográd irányzatnak vagyok a fanatikus képviselője, és mint ilyen, le akarom járatni a házfelügyelők tekintélyét, hangulatot akarok szítani ellenük.

Pedig én csak azt mondtam, hogy a Ló utca 5/b házfelügyelője nem tartja tisztán a házat.

Ha azt mondom az autóbuszkalauznak, ne csöngesse el a kocsit, mert még sokan fel akarnak szállni, akkor én autóbuszkalauz-ellenes vagyok. Az autóbuszkalauz-ellenesség platformján állok, és egész életemet, pályafutásomat, törekvéseimet, elképzeléseimet, terveimet ez a hamis szemlélet jellemzi.

Pedig én csak azt mondtam, hogy ne csöngesse el a kocsit, mert még rengetegen fel akarnak szállni.

Voltam én már, kérem szépen, kávéfőzőnő-ellenes, pénztárosnő-ellenes, mókus-ellenes, hokkedli-ellenes, törökmézárus-ellenes, vendéglátóipar-ellenes, pénzellenes, titkárnő-ellenes, nagynéni-ellenes, pontosvessző-ellenes, technika-ellenes, Anjou Károly-ellenes, Verpeléti Z. Antalellenes, tisztviselő-ellenes, főnök-ellenes, és még ki tudja, mi minden ellenes.

Most ellenes-ellenes vagyok.

Hogy fogom én ez alól tisztázni magam?

Mikes György

Hunyady Sándor:

A DERBY-VACSORA

1.

A finom kis országban a Derbyt futották. Tíz ló állott a starthoz, amelyek közül kilenc mágnások vagy másképpen előkelő urak színeiben indult. A tizedik ló, „Sir Willoughby", egy éjjeli mulatóhely főpincérének a tulajdona volt.

A lóverseny olyan népmulatság, amelyet arisztokraták rendeznek a saját passziójukra, tehát talán a központi magból való sugárzás okozza, hogy publikumában sok a sznob hajlandóság. Furcsa, de igaz, hogy a lóversenyre járó izgatott és lázadó kedvű tömeg egyúttal úrtisztelő is. Szereti az urak lovát játszani. Most sem gondolt rá senki, hogy a pincér Derbyt nyerhessen. És a közbizalom egy „Treff" nevű sötétpej kancát tett favorittá, amelynek herceg volt a gazdája.

„Treff" csakugyan tehetséges állat volt, megérdemelte a bizalmat, de a Derby reggelén rosszul kelt föl, megrándította a derekát, fájt az egyik izma. Nem sántított, nem lehetett észrevenni rajta semmit. Csak maga „Treff" tudta, hogy délután egy kicsit lazsálni fog. A többi nagyúr lova pedig „savanyú" volt. Mindenikkel bravurt akart csinálni a trénerje, agyonkínozták őket a munkában. Egyedül „Sir Willoughby" volt kifogástalan kondícióban, éppen azért, mert nem készült túlságosan a vizsgára. Nem is akartak nyerni vele, csak azért indult, mert nevezve volt, mert ha szerencséje lesz, elcsípheti esetleg a harmadik pénzt.

A ravasz, vén belföldi, aki nemcsak a zsokéja, hanem a kebelbarátja és kártyapartnere volt a pincérnek, maga csodálkozott a legjobban, amikor „Sir Willoughby" a távoszlopnál az élre került. Ostorhoz sem kellett nyúlnia, a pincér lova sima kenterben verte a nagyúri társaságot.

A tribünökön az elszörnyedés moraja zúgott végig, majd néma csönd lett, mint a váratlan, nagy szerencsétlenségek után. A Jockey Club szőnyegekkel és délinövényekkel díszített külön helyén egymásra sem mertek nézni a cilinderes urak. A baj pillanatában föltámadt bennük a kari szolidaritás. Nem az bosszantotta őket, hogy a Derby díja „idegenbe" kerül. Nem voltak kapzsiak. Maga a tény volt kínos. Illetőleg következményei. Az, hogy a hagyományok íratlan törvényei szerint, most ezt a pincért be kell engedni zárt testületük kulisszái közé.

Kezdődik a dolog azzal a kellemetlenséggel, hogy két stewardnak fogadni kell a nyergelőben a pincért, kezet kell szorítani vele, amikor visszávezeti kantáron fogva a győztes lovát. Mindez hozzátartozik a Turf liturgiájához.

A két steward — az egyik gróf, a másik báró — fölhúzta kesztyűjét ehhez a kötelező kézfogáshoz. Nem gőgből cselekedtek így, hanem fizikai iszonyból, mind a ketten kényesek voltak a bőrükre, féltek, hogy izzadt lesz a pincér tenyere.

De „Sir Willoughby"-t nem a gazdája vezette vissza, hanem csak egy kis lovászgyerek. A pincér nem volt sehol. Ez vegyes érzéseket ébresztett a két stewardban. Boldogok voltak, hogy a kézfogás és az ismerkedés elmaradt, másrészt fölháborodtak a szent szabályok megsértése miatt. Neheztelve nézték „Sir Willoughby"-t, amikor a zablát kivették habos szájából, és leemelték izzadt derekáról a nyerget. Nemes állat, mily pirosan tágul az orrlyuka, hogy remegnek bőre alatt az ideges erek. „Közülük való", finom ménesben született, mégis áruló lett belőle, nem szép tőle, hogy egy pincér számára is megnyerte a Derbyt.

Az urak idegesen gondoltak rá, hogy a márványtáblára most aranybetűkkel kell bevésni a pincér nevét, a Derby-nyertesei közé. Micsoda idők! Hány évtized kell hozzá, amíg ez a folt elmosódik?! Vagy talán már nem is lesznek ezután rendes idők?!

A legnagyobb baj azonban az ünnepi vacsora volt, amelyet a hagyományok értelmében mindig a Derby vasárnapját követő csütörtökön szoktak megtartani a Jockey Club ódon palotájában. A szabály az volt, hogy a lakomán a győztes ló tulajdonosa ül az asztal főhelyén. Ő az ünnep központja. Felköszöntik az évszázados kristályserleggel. A lakoma alapjai most is le voltak rakva, csak az asztalfő volt még üres, de máris odaképzelték a herceg vagy valamelyik más, fajtájukbeli úr személyét.

Most mit csináljanak? Lecsúszott a herceg az összes grófokkal, bárókkal és patinás milliomosokkal együtt. A pincért köszöntsék föl a klasszikus serleggel? Azzal üljenek le vacsorázni? Azt engedjék be a gőgösen zárkózott, egyemeletes, barokk palotába, amely olyan volt a Belváros modern felhőkarcolói között, mint egy makacs személy, aki történelmi kosztümöt visel az utcán.

A dolog kínos volt, lehetetlen. Az urak egyhangúan úgy döntöttek, hogy ebben a szerencsétlen évben elmarad a lakoma. Csak az volt a fogas kérdés, hogy micsoda indokolással? A Jockey Club gentlemenjeinek vallása volt az illem, és még a pincért sem akarták személyében megsérteni azzal, hogy nyersen kimondják az igazságot vagy elkerülik a magyarázatot.

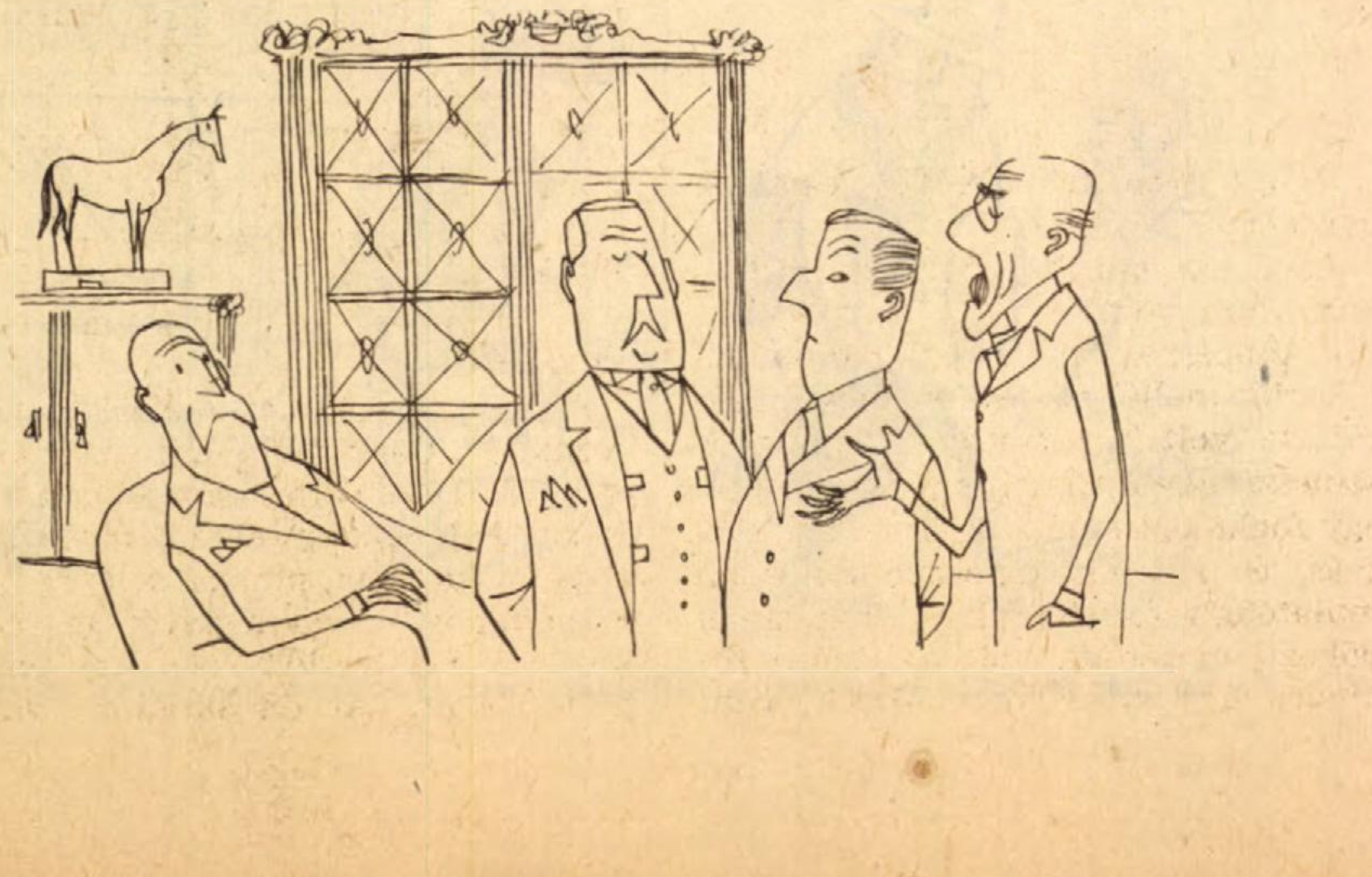
Három napig tanácskoztak a formán, és nem boldogultak. Végre megszólalt a büszke társaság egyik hangadó öreg ura, aki eddig néma volt:

— Figyelem, hogyan vergődtök, és tudom, hogy miért vergődtök. Azért, mert rossz vágányon vagytok valamennyien. A vacsorát meg fogjuk tartani, és a pincér velünk eszik. Sokkal kisebb baj, ha magunknak szerzünk egy kellemetlen órát, mintha sebet ejtünk a lényegen. A Derby-lakoma tradíció. És nekünk tűzön-vízen keresztül ragaszkodni kell a hagyományokhoz. Legalábbis én ezt tanultam édesatyámtól!

A társaság megilletődve nézett az öregúrra, aki osztályának gyönyörű példánya volt. A profilja szilárd, a füle nemesen kicsiny, sovány, szikár, a haja hófehér, napszítta arcán a bőr oly száraz és finom, mint a velinpapír.

Amit mondott, a szívükhöz ért. Valóban a lényeg a fontos, csak ez a magatartás védelmezheti meg sáncaikat, amelyeket egyre vadabbul ostromol az idő. Hangulatuk és véleményük megváltozott.

És a meghívót elküldték a pincérnek.

Máskor erre az alkalomra frakkba öltöztek. Most szürke ruhában gyűltek össze a vacsorához. Ez jelentette önmaguk számára a gyászt. Az állami ménes kormányzóját jelölték ki, hogy elmondja az ünnepi tósztot. A szónok ki is agyalta már, hogy nem a győztes gazdáját fogja felköszönteni, hanem magát a lovat. Beszélni fog „Sir Willoughby"-ről, sőt a családfájáról is, megemlítve „Lakmé"-t, az anyját, és „Ernest Axtell"-t, az apját, akinek dédapja „Cicero", valaha Lord Roosebery színeiben futott Epsomban.

A vacsora időpontja nyolc órára volt jelölve. Az urak már mind együtt voltak a vörös-teremben, amelynek falait holland csendéletek ékesítették. Negyed kilenc lett, de a vendég még nem érkezett meg.

A herceg, akinek még mindig fájt, hogy „Treff" olyan csalódást okozott, idegesen mondta:

— Hallatlan, még késik is az az ember!

Ekkor belépett a komornyik. Ezüst tálcán sürgönyt hozott, amelyet átnyújtott a lakoma grófi főrendezőjének.

A gróf fölbontotta a táviratot, és mialatt olvasta, arca ragyogni kezdett. Közölte barátaival, hogy az alvilági vendég lemondott. Este, az utolsó órában, amikor már a vacsorához öltözött, hirtelen fájdalmat érzett a nyakában. Olyan rosszul lett, hogy szanatóriumba kellett szállítani. A konzílium rögtönös műtétet határozott. Mélységesen sajnálja, hogy nem mehet el a vacsorára, amely életének legnagyobb kitüntetése. Külön-külön és mély tisztelettel üdvözli az összes urakat, alázatos elnézésüket kérve távolmaradása miatt.

A hosszú sürgöny, amelynek stílusa csupa hajlongás és bocsánatkérés volt, kézről kézre járt. A gentlemenek tündöklő kedélyhangulatban olvasták, és pompásan mulattak a fogalmazásán.

A herceg a plafonra nézett:

— Isten megsegített bennünket! — sóhajtotta megkönnyebbülten.

Ezek után mind leültek a megterített asztalhoz. A szárnyasajtó kinyílt. A kékfrakkos, fehér harisnyás inasok, nagy üvegtálakon behozták a jég közé rakott osztrigát.

2.

Holott isten nem törődött ezzel az üggyel.

Az érem másik oldalán a következő ábra volt.

A pincér a tömeg közt szorongva, a korlát mellől nézte a versenyt. Körülötte volt a társasága: egy facér színész, egy artista, egy vendéglős, egy foglalkozás nélküli kávéházi kártyás, és két kis táncosnő az éjjeli mulatóhelyről. Ennek a bandának bőkezű mecénása volt a hazárd főpincér, úgy viselkedett köztük, mint

egy basa, kegyesen fogadta udvarlásukat.

Amikor „Sir Willoughby" diadalmasan átgaloppozott a célvonalon, a kártyás és a színész a pincér nyakába omlott, összecsókolták. Valamennyien mámorosak voltak a boldogságtól. A pincér behunyta a szemét, és gyorsan kiszámította fejében az összes anyagiakat. Mennyi a díj? Mennyivel emelkedett „Sir Willoughby" ázsiója a győzelem után? Még azt is kiszámította hozzávetőleg, hogy mennyi lehet nyers aranyértékben az a plakett, amelyet a pénzen kívül fog kapni.

A dicsőség nem érdekelte. A pincér nem volt sznob. Akadnak az éjjeli életben hatalmas egyéniségek, akik messzi kiemelkednek környezetükből. „Sir Willoughby" gazdája ilyen fejedelme volt az alvilág éjszakájának. Nagy testű, mély hangú, barna férfi, a szeme mint a diókompótban a fényes, fekete dió. Vakmerő volt, és mégis óvatos, derék és romlott, lusta és szorgalmas, emberséges és kegyetlen. Féltek tőle és tisztelték. Szórta a pénzt, mint egy könnyelmű király. Minden hónapban letört, és mindig feltört utána. Mohón élvezte az élet mindenfajta örömét. Ha a barátai figyelmeztették, hogy dugjon el egy kis pénzt öreg napjaira, nagyot kacagott: „Nem vagyok bolond! Vagy megüt a guta, és akkor kár volt spórolni. Vagy élve maradok, letörök, és szivarosgyerek lesz belőlem hetven éves koromban. Az sem baj. Érdekes, könnyű élet, nem félek tőle!"

Az izgalom lecsillapulása után, a vendéglős, mint a Turf régi szakembere, figyelmeztette a barátját:

— Rohanj, Ottó! Fogd kantáron a lovadat. Úgy illik, hogy te magad vezesd vissza a nyergelőbe!

A Derby-győztes gazdája hevesen tiltakozott:

— Rohan a fene! Még megrúgna az a dög!

A pincért a ló, mint élőlény, nem érdekelte. Csak az kellett neki, amit csinálni lehet vele kapcsolatban. A játék. A lóverseny elvont matematikája. Soha nem simogatta meg „Sir Willoughby"-t, sőt a nevét se tudta kiejteni. Ha beszélt róla, úgy emlegette, hogy: „az én sárgám", vagy: „a csikóm". Haragudott, hogy a mágnás-ménesben, ahol ellett, ilyen nehéz névre keresztelték el.

Ha az urak undorodtak tőle, hogy egy idegen ember törjön be közéjük, a pincér irtózott attól is, hogy vizitet tegyen abban a másik világban. Szerette a maga zsíros, buja, ismerős izgalmakkal teli helyét, ahol szabadon ragyogtathatta tehetségeit. Minek menjen oda, ahol nem tájékozott, ahol talán lenéznék. Nem vágyott a stewardok kézfogására. Mint a szódavíz szénsavja, a rablók büszkesége szúrt az orrában.

Elszámolt a versenypénztárral, fölvette a díj összegét. Ékszert vásárolt a két kis nőnek. Bundát csináltatott. Mint csendestárs, belépett az üzletbe, ahol dolgozott. Ezüst pénzt osztogatott a koldusoknak. Vevőt keresett „Sir Willoughby"-ra, amelyet most lehetne a legjobban eladni. Sok mindent csinált, de arra fütyült, hogy etikettje is van a Derby-nyerésnek.

A lakomára szóló meghívót undorral tette félre. Esze ágában sem volt elmenni. Unalmas lenne, és utálta az unalmat. A düh is elfogta, ha arra gondolt, hogy néznék, amikor eszik. Napokig bosszantotta ez a meghívás, mintha homok esett volna a szemébe. Törte a fejét, hogy micsoda kifogással bújjék ki alóla? Telefonáljon, hogy nem ér rá? Kevés. Félt az urak bosszújától. A lóverseny olyan, mint egy külön birodalom, ezek az urak dirigálnak ott korlátlan hatalommal. Elkezdenének vadászni rá, detektívek figyelnék a ringben, és a legelső, görbe plunge-nél kitiltanák.

Okos fejével megfogalmazta, hogy áll a helyzet? Úgy áll, hogy az urak semmi jót nem tehetnek vele, de bajt okozhatnak neki bőven. Ki kell térni előlük. Rózsa Sándor is kitért a pandúrok elől. Forradalmi érzés kezdett gerjedni benne, nyelt egy keserűt.

Mindig baj volt a mandulájával, most is érezte a nyelésnél. Fölvillant benne az ötlet. Az csak elég kifogás lesz, hogy operálják? Nézzenek utána, hogy nem hazudik. És bármennyire irtózott tőle, hogy a torkában kaparjanak, inkább kivétette a manduláját, minthogy elmenjen vacsorázni az urakhoz!

Gerő Sándor rajza

Tejeskávé

Olvasom a csábító újsághirdetést, amelyben azt javasolják, hogy reggelire, uzsonnára és vacsorára tejeskávét igyam.

Mindig szót fogadok a hirdetéseknek, így például készruhát vásárolok, és ugyanakkor egy másik hirdetésre hallgatva, a minőségi ruhaszalonban mérték után csináltatok ruhát. Ebédezésem ügyében is helyt adtam ama hirdetésnek, hogy előfizetéses alapon olcsón étkezzem a „Legjobb falat” vendéglőben, de ugyanakkor csábított a luxusvendéglő hirdetése is, amely 10 forint 60 fillérért bőséges menüt hirdetett. Így történt, hogy azon a napon kétszer ebédeltem.

Ezúttal azonban, talán először életemben, ellentmondok. Nem és nem! Nem vagyok hajlandó reggelire, uzsonnára és vacsorára folyton folyvást, furtunfurt tejeskávét inni. Ez már egy kicsit sok a tejeskávéból! Igaz ugyan, hogy nagyon csábít az a javaslat, hogy három karika cikóriát is tegyek egy liter vízbe, de bármennyire is értékelem a cikória vitamintartalmát, mégsem vagyok hajlandó kora reggeltől késő estig tejeskávét inni. Különösen ma nem, amikor disznótoros vacsorát ígért a feleségem.

(p.)

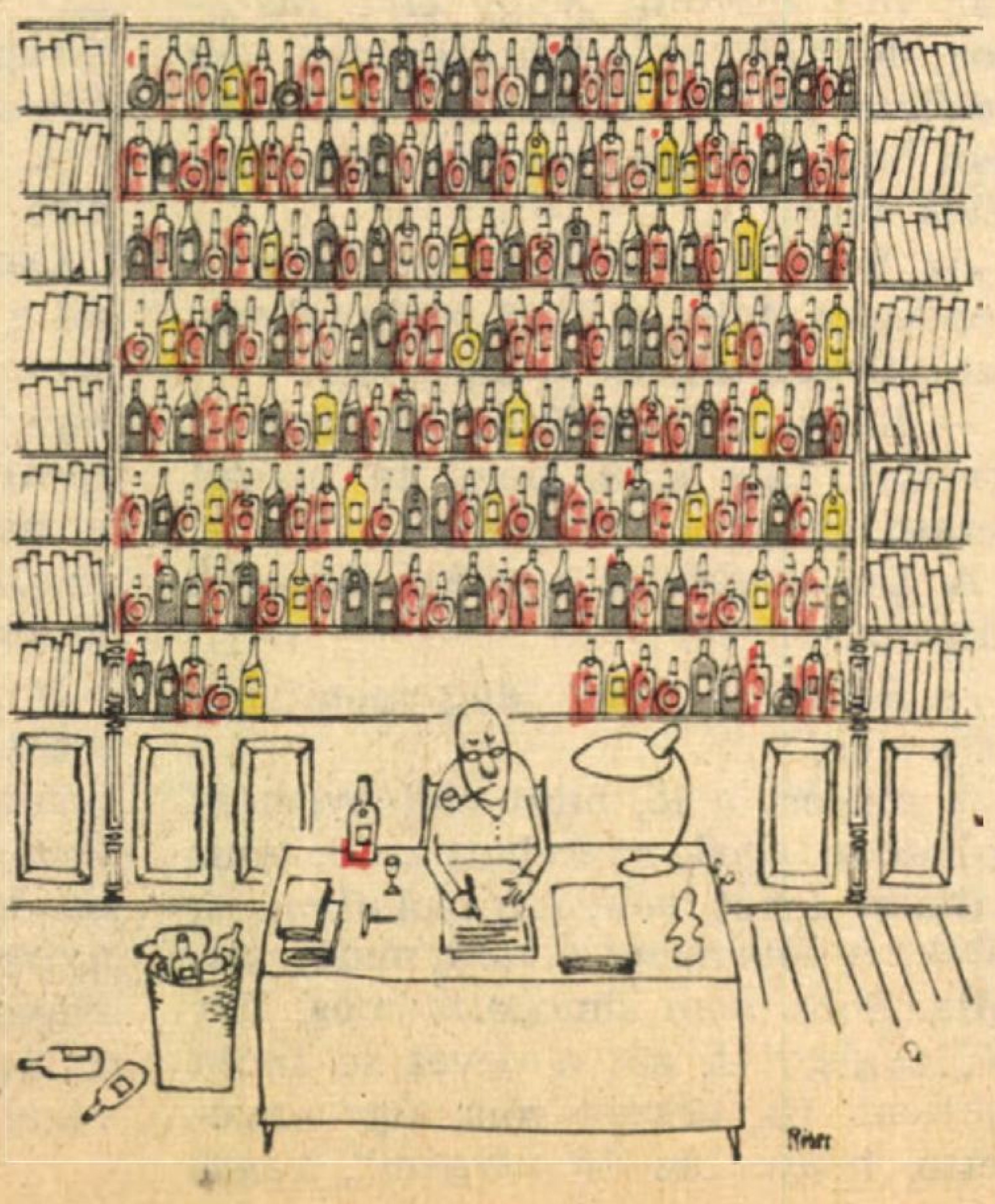
Ami a filmből kimaradt

Ó, mennyi szín és mennyi pompa!
Sok derék színész mennyi gondja!
Hány drága kosztüm, remek épület,
egy magyar filmben! Szinte szédület!
A rendezőnek ezer ötlete,
oly bőkezűen mindent csak bele!
Csodás dolog ez, bizony tudni jó,
hogy nem számított egy-két millió!
Jól látszik ebből: pénzünk van elég,
két kézzel szórjuk — magyar büszkeség!
Micsoda trükkök! Itt mindenre telt,
amit a téma meg sem érdemelt,
mert mi maradt el? Bár a nézők lesték:
a mondanivaló s az érdekesség.
S míg eltűnődöm itt e nagy teremben,
a jó Horatius jár bús fejemben.
„Hegyek vajúdnak” — mondja Ars Poeticája —
„s egy nevetséges egér jön világra!”

Lovászy Márton

Dolgozószoba

Réber László rajza

E heti hirdetésünk

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Almásiéknál házibál van. Hajnali fél háromkor csöngetnek: az alattuk lakó Simonék lánya áll az ajtóban.

— Mi tetszik? — kérdezi tőle csodálkozva Almásiné.

— Anyukám üdvözletét küldi és szépen kéreti, tessék szíves lenni kölcsön adni a hosszú partvist.

— Hajnali fél háromkor? Mi a csudának?

— Anyukám fel akar kopogni a plafonon, hogy hagyják már abba az ugrálást.

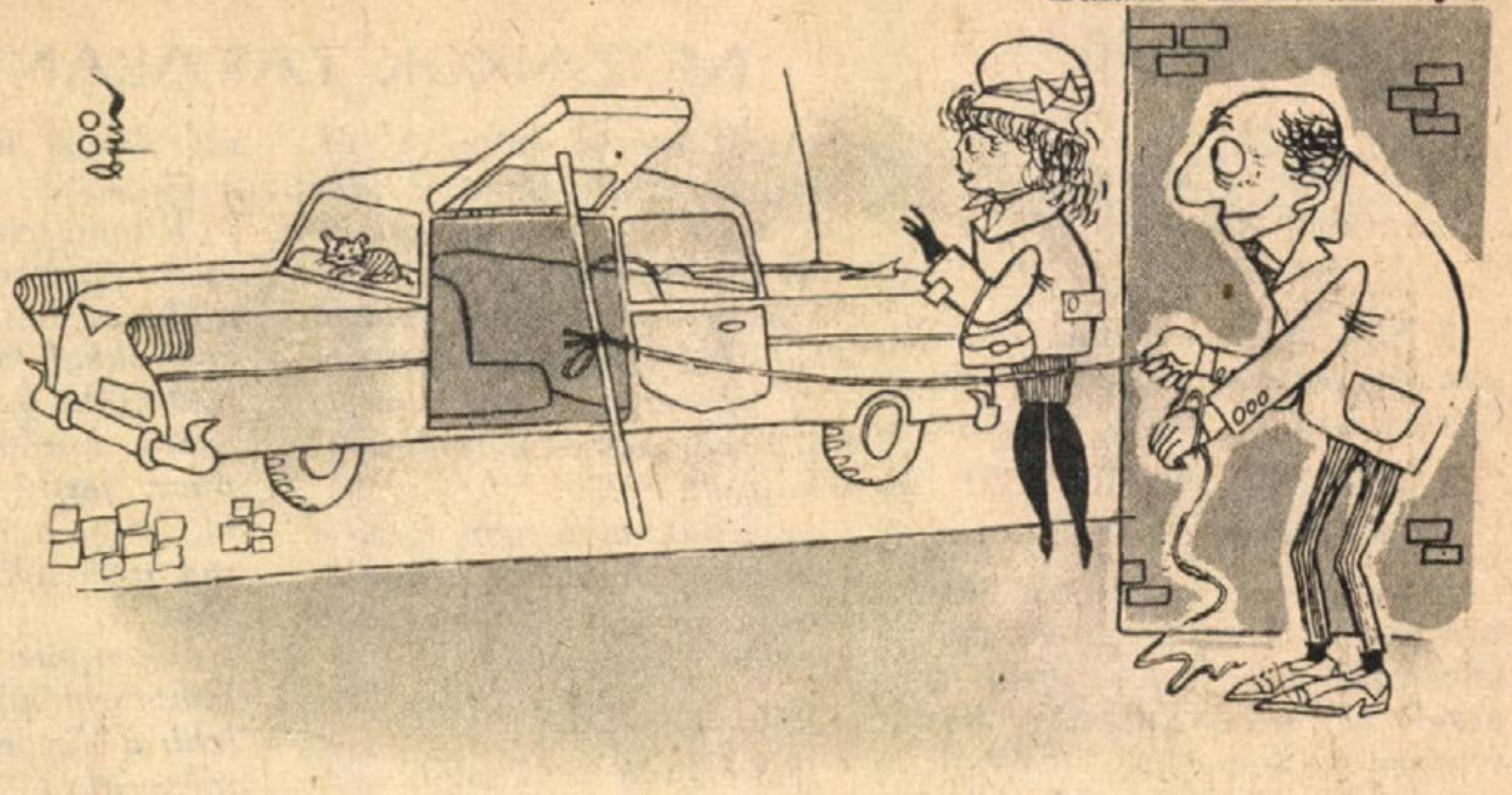
Törzsvendég

Várnai György rajza

Csalétek

Balázs-Piri Balázs rajza

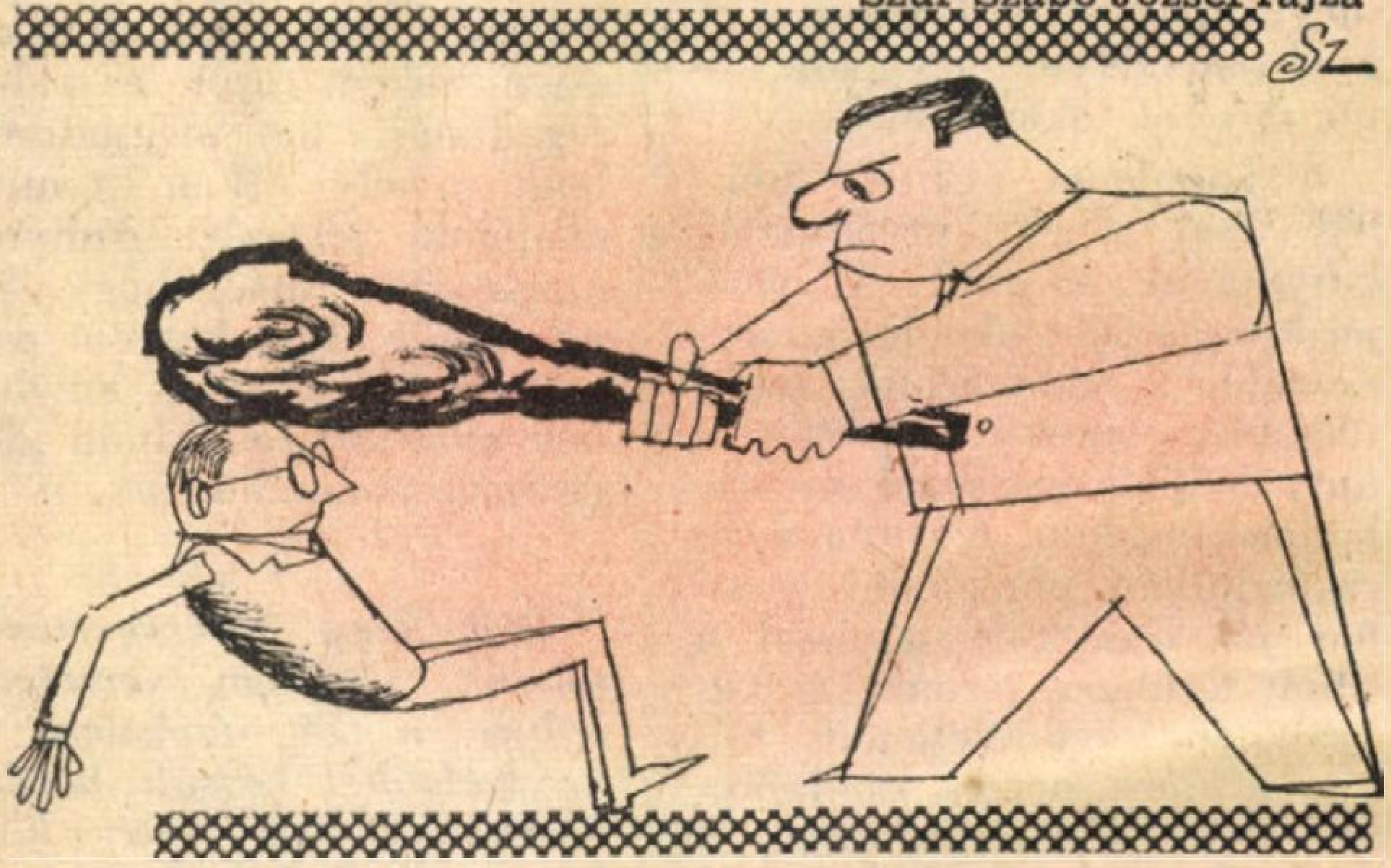

Gerő Sándor rajza

Tavaszi eső aranyat ér!

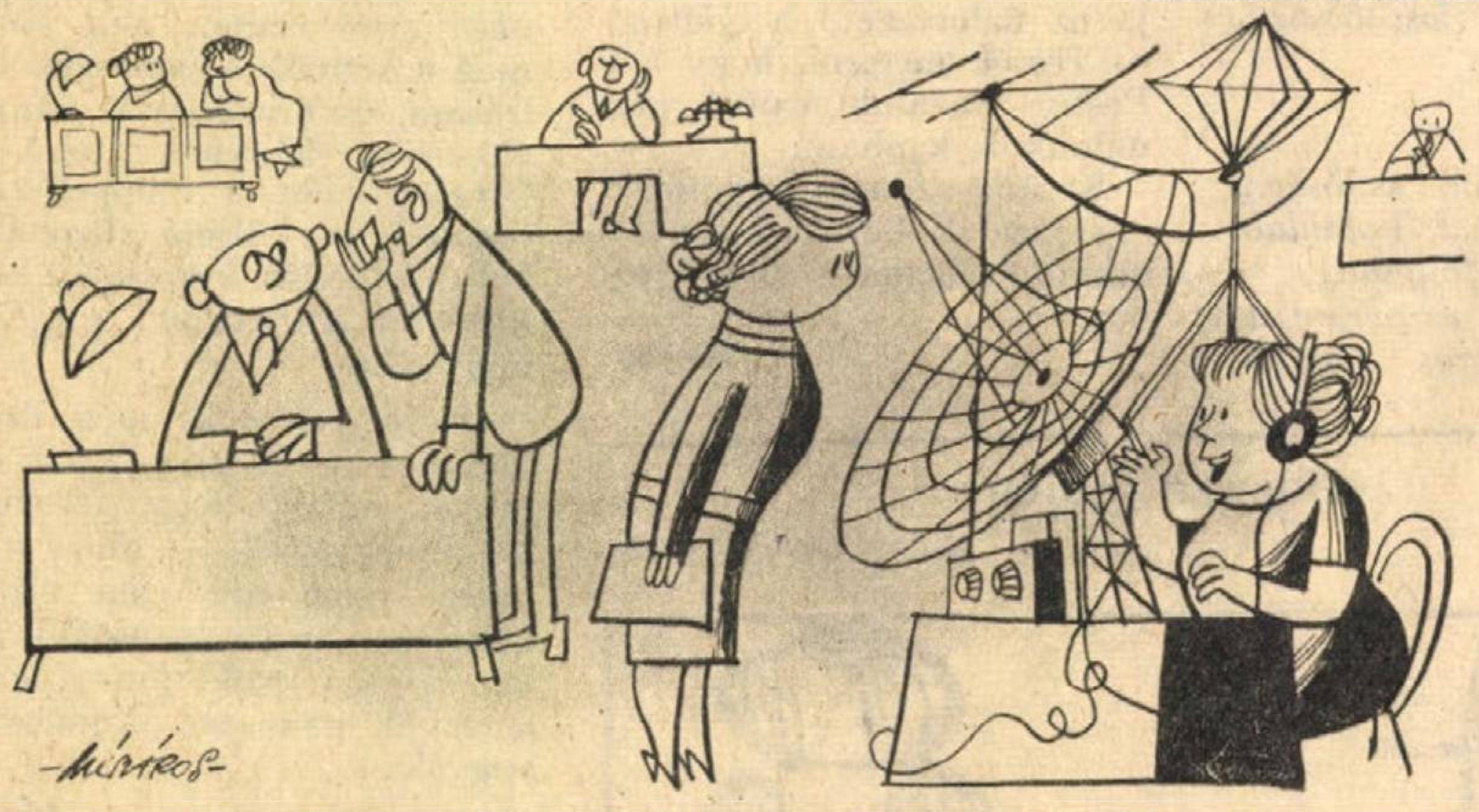
Szűr-Szabó József rajza

– Nagyon sajnálom, de megint nekem van igazam!

Technikai fejlődés

Mészáros András rajza

– Drágám, nem járhatok állandóan a vállalati pletykák után . . .

Nincs megállás

Schwott Lajos rajza

– Ébredj, öregem, át kell mennünk egy még fontosabb értekezletre!

Világító estélyi ruhákat gyártanak

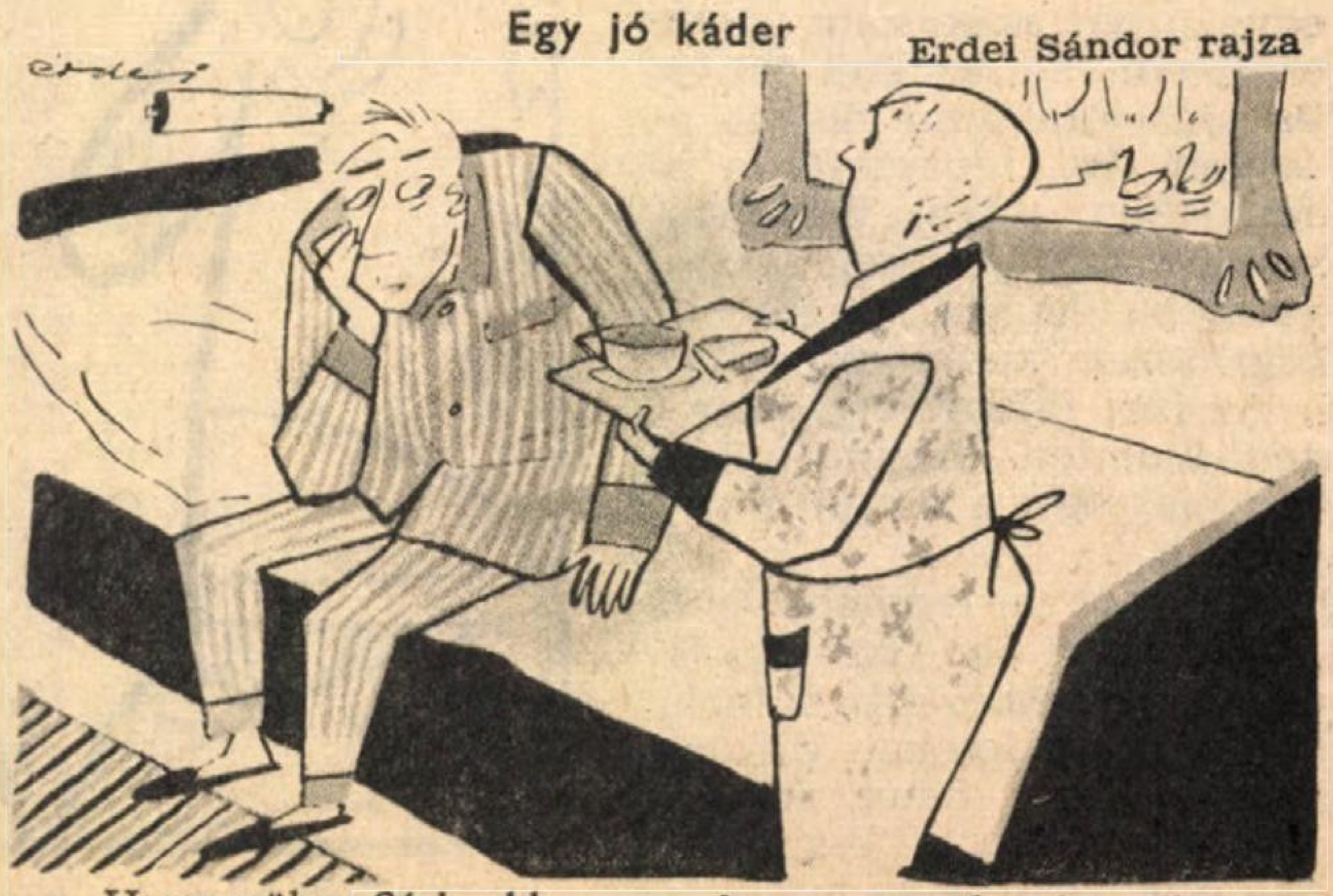
Szegő Gizi rajza

– Takarékoskodjunk az árammal, Micike! Kikapcsolom a ruháját . . .

Egy jó káder

Erdei Sándor rajza

– Ha megölsz, Sári, akkor sem jut az eszembe, hogy hol vagyok ma igazgató . . .

Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával!
ráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a bürokráciával! Le a büro

Kutya-intő

A Semmelweis-kórház előtti terecske füvesített parcelláján figyelmeztető tábla hirdeti:

„A PARKBA KUTYÁVAL BEMENNI TILOS!"

A pórázon ideirányított háztáji ebecskék ugyanis kutyakötelességüknek eleget téve, a gondosan kezelt pázsitot kutyamód kikaparták. Szóval, ezt a tiltó parancsot azért tábláztták ide az illetékesek, hogy megvédjék vele a pázsitot a kutya-szeszélytől. Igen ám, de mi történik akkor, ha...

A napokban egy rókabundás néni az ő kutyabundás kutyájával megállt a park járdaszegélyén, illendően megcsodálta a tiltófeliratot, majd illendően levette a pórázt a kutyabundás nyakáról, és szabadjára engedte. A kutya megszabadulván pórázától, egyetlen jól irányított ugrással a tiltott területen termett, és kutyálkodott rendületlenül. Mikor néhány perces randalírozás után visszasomfordált a gazdájához, én is odamerészkedtem, és felhívtam a rókabundás gazda figyelmét a kutyaintő táblára. A rókabundás dermesztően hideg mosoly kíséretében közölte velem: „Nem tudunk olvasni!" A kutya is vakkantott egyet, de ez a vakkantás barátságos volt. Aztán szinte bocsánatkérőn odadörzsölte hideg orrát a kezemhez. Értelmes egy kutya volt, anynyi szent! Megérdemelné, hogy az illetékesek ugatós kutyaintő táblát szerelnének fel neki a parkba. Ő biztosan okulna belőle.

b. e.

Porban az igazság?

Lehet, hogy gyerekkorombban elkényeztettek, lehet, hogy félreneveltek, de van egy rossz szokásom: nem szeretem, ha az étel poros és cigarettahamu díszíti a tetejét. Ezt tapasztaltam a napokban, mikor betértem a Marx téri „Bonbon" eszpresszóba, hogy tízóraira elfogyasszak két szendvicset.

Az ízes falatok egy teljesen fedetlen tálcán kínálták magukat a tisztelt vendégnek.

Ma már a legtöbb vendéglátóipari helyen ügyes kis nájlondobozkában tartják a szendvicseket. Ugyan, mi akadálya lehet annak, hogy a „Bonbon" eszpresszó is kövesse a jó példát?!

(ga)

MOZAIKOK TATABÁNYÁRÓL

Az Újváros annyira új, hogy itt szinte nincs is idős ember. Évi többszáz gyerek születik, és költözik ide, úgy hogy az építők nem győzik őket iskolával. Megkérdeztem egy aprócska bennszülöttet: mi a véleménye a tanteremhiányról?

— Eddáltalán nem égető a kérdész — hangzott a nyilatkozat. — Az Édesszégbolt szokkal fontoszabb!

*

Tatabánya legfiatalabb kerülete az Újváros. Állandóan ott süvölt fölötte a Vértesről lezúduló szél. Azt hittem, csak nekem szól e rideg fogadtatás, de megtudtam, hogy a helyi orkán itt mindennapos jelenség. Annyira megszokták már, hogy ha véletlenül rájuk köszönt egy szélcsendes nap, a helybeliek mindjárt rendkívüli időjárásról panaszkodnak.

*

Tóth Jenő építésvezetővel nézzük, hogyan emelgeti helyre a két óriásdaru a kohósalakból készült középblokkokat. Beszélgetés közben egy egész emelettel magasodik a készülő ház oldalfala.

— Ma hideg van — csóválja a fejét az építésvezető —, ezért megy lassabban a munka.

*

A kultúrotthon valóságos szellemi kombinát. Fotóklubtól szakácstanfolyamig, a tánckartól az eszperantista szakkörig számos hasznos szórakozás közül válogathat a látogató.

Különösen népszerű a báb- és színjátszóegyüttes, bár újabban komoly utánpótlási gondokkal küzd. Három éve mutatták be a Hófehérkét; azóta három Hófehérkéjük ment férjhez, sőt, úgy néz ki, hogy a negyedik se marad már sokáig a törpék között.

Bizonyára kisebb volna a lemorzsolódás, ha legközelebb a Vasorrú Bábát tűznék műsorukra...

*

Két, teljesen elkészült házsor *közé* építik most a harmadikat. A szokatlan sorrend a rossz nyelvek szerint azzal az előnnyel jár, hogy így két oldalról lehet szemmel tartani az építkezés faanyagát, amit némelyek ingyen hozzáférhető alágyújtósnak vélnek. Az építők mindenesetre nagyon szeretnék, ha a távfűtés mielőbb megérkezne Bánhidáról...

*

Az Állami Áruház világvárosi színvonalú osztályain minden megtalálható, ami szemnek-zsebnek ingere. Tizenhatmillió forintot lehetne itt egy délelőtt elkölteni.

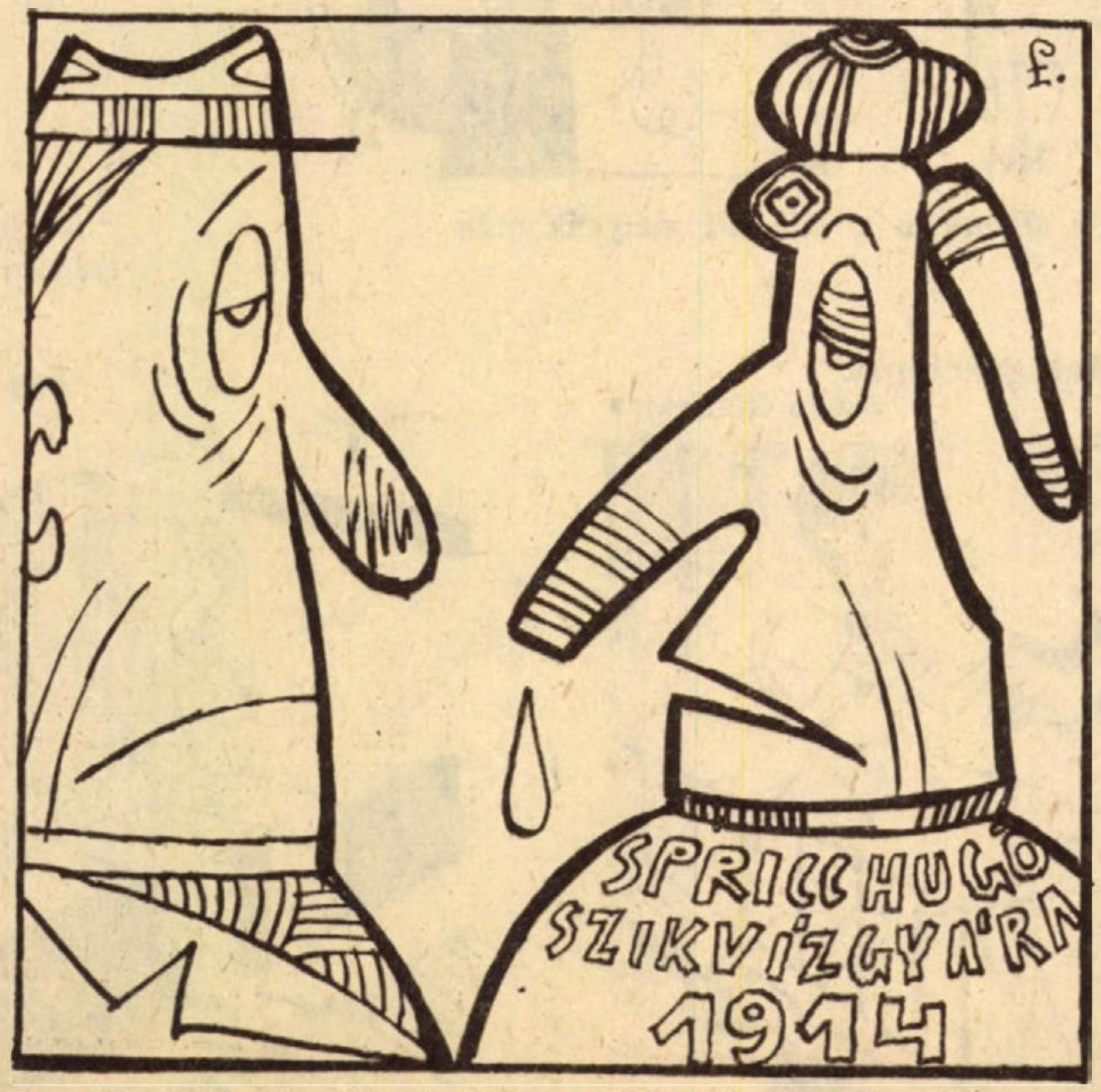
— Jó volna, ha ezt a tatabányaiak is tudnák — mondja az üzletvezető helyettese. — Tessék megírni, hogy kár Pestre utazniuk áruért, ami nálunk is kapható.

Kérését ezennel teljesítem: így járulok hozzá a Corvin túlzsúfoltságának enyhítéséhez.

K—sy

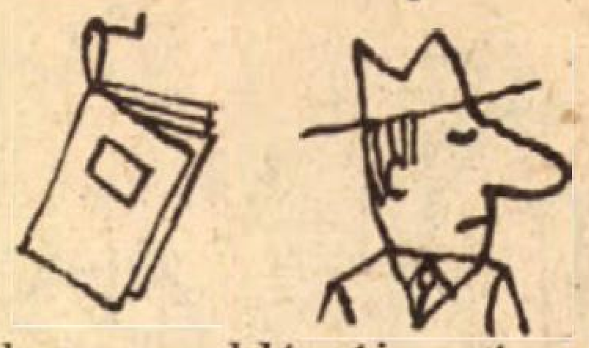
Influenza idején

Fülöp György rajza

– Magának könnyű, elmúlik a náthája, de én egész évben ezt csinálom!

Panaszkönyv

Súlyos problémája támadt a Kereskedelmi Felügyelőségnek. Felsőbb utasításra hamarosan javaslatot kell tennie:

milyen módon lehetne a panaszkönyv tekintélyét visszaállítani?

Magam is számtalan és gyűrött, szakadt panaszkönyvet ismerek, boltok sarkában, kócos madzagon elárvultan lógó kis piszkos füzeteket. Valóban, semmi tekintélyük. Még az iskolás gyerekek se köszönnek előre nekik. A felnőttek pedig semmibe veszik, rá sem néznek, nemhogy írnának beléjük.

Tényleg, milyen módon lehetne a panaszkönyv tekintélyét visszaállítani? Elmélkedésemmel ezúton sietek a Kereskedelmi Felügyelőség segítségére:

A rendetlen külső rossz benyomást tesz. Meg kell tehát próbálni a panaszkönyv tekintélyét oly módon visszaállítani, hogy a kócos madzagokat, amiken lógnak, nyitás előtt a boltvezetők gondosan megfésülik.

Ha az elégedetlen vásárlóknak még ezután sem jönne meg a kedvük a panaszuk beírására, és továbbra is csupán élőszóval hánynák falra a borsót: talán a csöppet sem tekintélyes külsejű füzeteket kell kicserélni impozáns, bőrkötéses aranyozott szegélyű könyvekre.

Ha a vásárlók még ilyen könyvek láttán sem látnák értelmét annak, hogy sérelmüket bejegyezzék — nincs más hátra, mint egy igen bizarr kísérlet. Lassan bevezetni azt az újszerű gyakorlatot, hogy a vevők panaszait komolyan vegyék...

(d—i)

Az érdekeltek hozzászólnak

„Mindent bele!" című közleményükkel egyetértünk. Mentségünkre szolgál, hogy a Dunakorzó eszpresszó vezetője hosszabb ideje beteg, és így a felügyelet meglazult. Az említett hiányosságokat megszüntettük.

V. ker. Vendéglátóip. V.
Fonyódi Pál ig. h.

„Hatvani notesz" című és a város területén fennálló fogyatékosságokkal foglalkozó cikkükre válaszolva kérjük a Ludas Matyit, hogy hasznos észrevételeivel a jövőben is nyújtson segítséget városunk fejlődéséhez.

Városi Tan. VB, Hatvan
Stankovics István
VB-titkár

Kozmopolita

Örök potyázó

Idejében kell kezdeni!

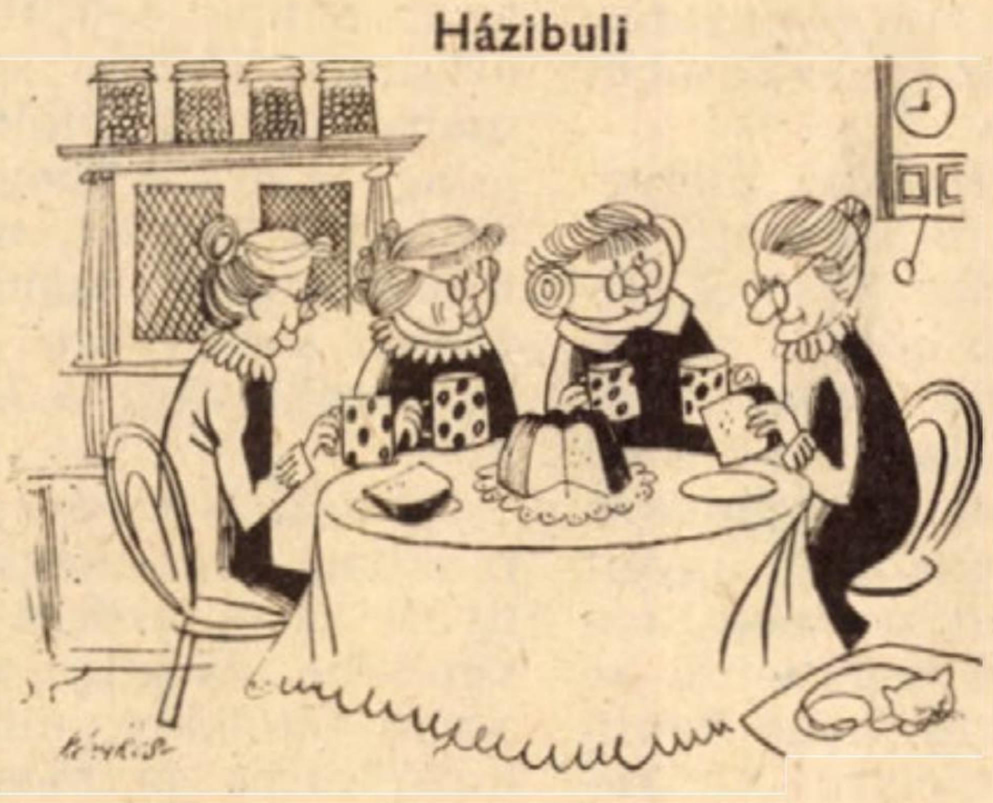
Elsőbálos kislány.

Modern ülőbútor

– Kérek hozzá egy hokkedlit is, hogy legyen mire ráülnöm!...

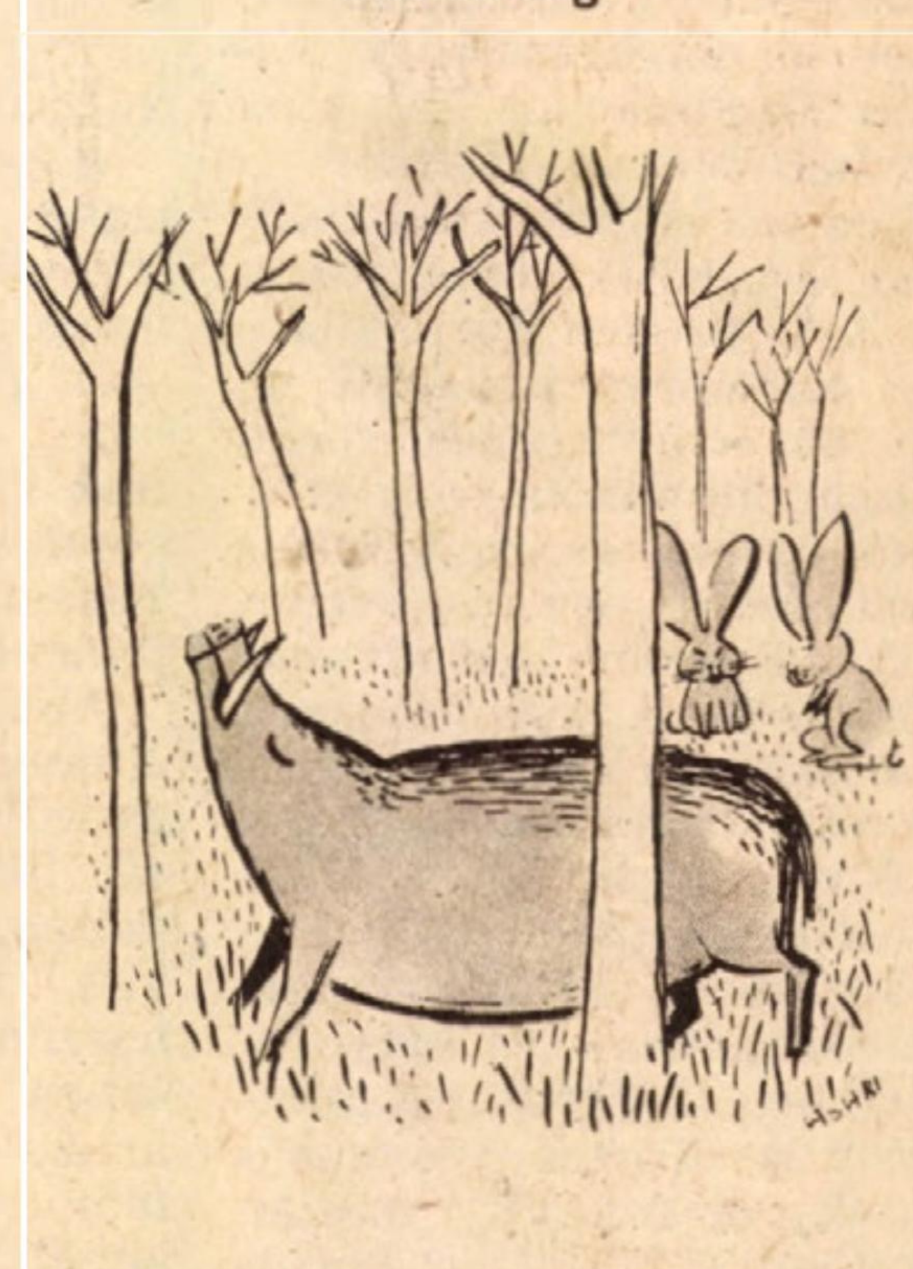
Házibuli

Életunt műugró

Büszkeség

– Külföldi golyó van bennem!

Kitüntetik a nagy forgalmat elért italboltokat

– Ezt meg a vándorzászlóért!

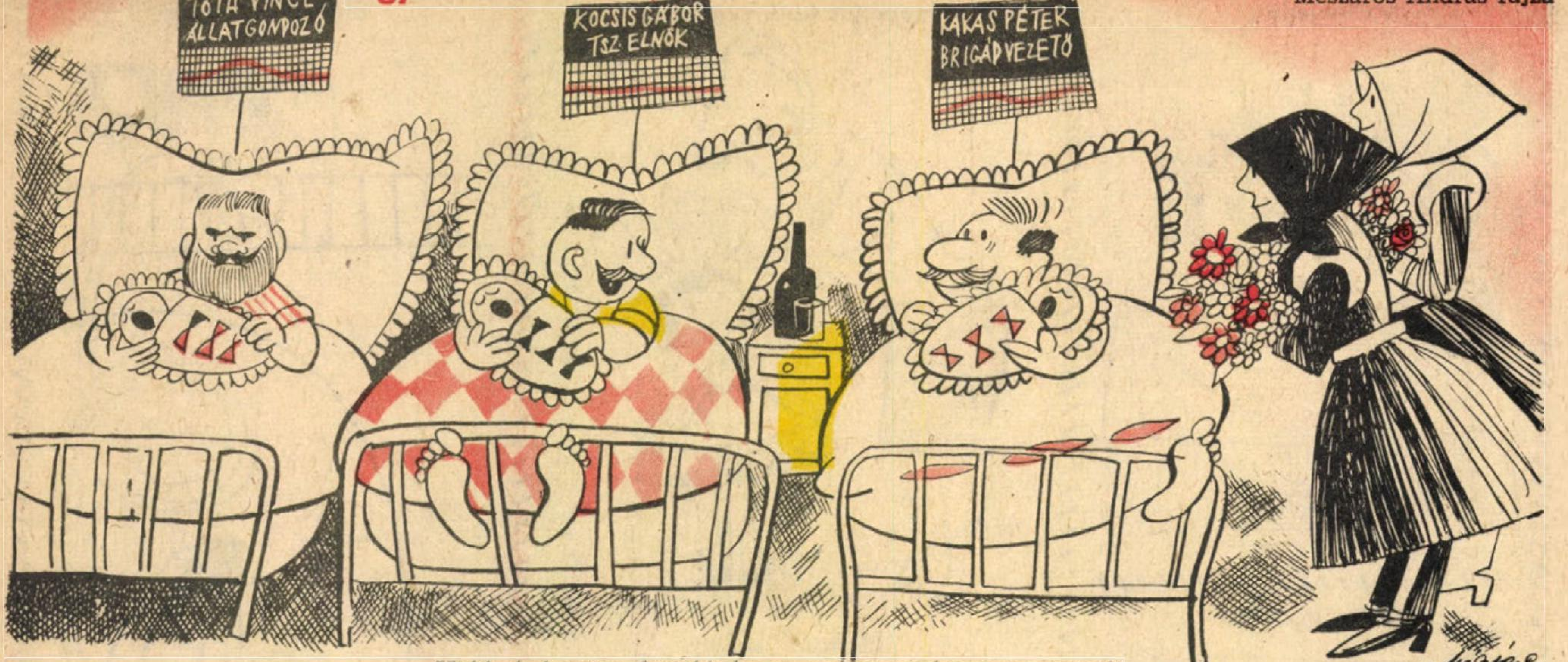
A törzsvendég fenyegetőzik

– Vagy ad még egy fröccsöt, vagy megyek elvonókúrára!

Egy szövetkezet, ahol nem bíznak a nőkben

Mészáros András rajza

– Hidd el, komám, legjobb ha az ember mindent maga csinál!

Tanmese a bizalmatlanságról

Az alábbi történetet írói képzelet szülte, és még csak nem is a nagy norvég felfedezőről szól, hanem valakiről, akit szintén Amundsennak hívtak, és Pesten jutott eszébe, hogy felfedezze az Északi Sarkot.

Miután Amundsen nyilvánosságra hozta, hogy expedíciót szervez az Északi Sark meghódítására, az Állami Tudományos Társaság kormánybiztost kapott a felfedező-út hivatalos előkészítésére és támogatására. A tisztségre Rozmár József elsőtitkárt nevezték ki, aki az elmúlt évek során számos hivatalra volt már alkalmatlan, és ezért bizalmatlansága egyre növekedett. Rozmár mindenekelőtt felkereste Amundsent, és hosszasan kikérdezte útiterveiről, valamint az expedícióval kapcsolatos mindenféle feladatokról.

Rozmárra jó benyomást tett Amundsen, és ilyen értelemben tájékoztatta feletteseit is. Kormánybiztosságának harmadik napján azonban az ötlött a körültekintő Rozmár eszébe, vajon Amundsen nem akarja-e félrevezetni a közvéleményt, és miközben az Északi Sark meghódításáról beszél, valójában nem Afrikába akar-e menni zebravadászatra?

Ez a lehetőség szöget ütött az éber Rozmár fejében. Midőn Amundsen legközelebb felkereste, igen barátságosan fogadta a felfedezőt, és kávézás közben ravaszul, mintegy futólag megemlítette neki, nem szándékozik-e esetleg Afrikába is vezetni expedíciót. Amundsen mosolyogva azt felelte rá, hogy egyelőre még bírja a kemény hidegeket, majd öregebb napjaiban talán ellátogat Afrikába is.

A beszélgetés nem enyhítette Rozmár tisztázatlan érzéseit. Amundsen válasza nagyon egyenes és világos volt, *túlságosan* is elfogadható. — Úgy látszik, hogy felkészült a kérdésre — gondolta Rozmár, és gyanakodását fokozta az alábbi felismerés is.

Abban a listában, melyet Amundsen felfektetett az expedíció felszereléséről, kizárólag olyan holmik szerepeltek, melyek a Sarkvidéken való tartózkodásnál használatosak. Amundsen *kínos pontossággal* ügyelt arra — állapította meg Rozmár —, hogy véletlenül se kerüljön olyan áruló holmi a leltárba, melyre Afrikában lehetne szükség.

Amundsent, következő látogatása alkalmával, Rozmár tartózkodóan fogadta.

— Megmondom önnek nyíltan — szólt Rozmár —, vannak aggályaim az ön útjával kapcsolatban. Nem értem például, miért állítja olyan makacsul, hogy az Északi Sarkra akar eljutni? Földünkön számos más világrész és egyéb földrajzi terület van, ahová szintén el lehet jutni. Én nem láthatok az ön lelkébe, én csak a lehetőségekkel számolok.

Néhány hosszú lépést tett a szobában, majd hirtelen Amundsen felé fordult, és azt kérdezte:

— Őszintén feleljen nekem, mi a szándéka ezzel az expedícióval: sarkkutatás vagy zebravadászat?

Amundsen felháborodottan távozott a kormánybiztosságról, és tiltakozást jelentett be a Tudományos Társaság elnökénél. Rozmár viszont így érvelt:

— Nem látom világosan az expedíció célkitűzését és értelmét. Végre is, a kormány előtt én felelek anyagilag és erkölcsileg ezért a kalandos tervért, mely nézetem szerint éppúgy végződhet Afrikában is, mint az Északi vagy a Déli Sarkon.

Miután Rozmár a továbbiakban erős kézzel belenyúlt az expedíció költségvetésébe, és kihúzott abból olyan tételeket, mint szánhúzó kutya, prémes csizma, kalmopyrin stb., Amundsen levélben jelentette be, hogy nem tart igényt az együttműködésre. Bizonyára e levélnek volt tudható, hogy néhány nap múlva Rozmár kereste fel Amundsent. Beszélgetésük azonban meglehetősen kurta volt.

— Ön félreértett engem — mondta Rozmár a felfedezőnek. — Mi nem állunk az ön útjába, mi nem gördítünk akadályt az expedíció elé. Ha fel tud rá készülni, elmehet, senki sem fogja ebben megakadályozni. De kimondom egyenesen, még ha rosszul esik is ez önnek, ahhoz én nem nyújtok segítséget, hogy zebrára vadásszon Afrikában!

Hűvösen elköszönt a felfelfedezőtől, és távozott. Rozmár kétségtelenül eljutott a bizalmatlanság kilencvenedik szélességi és a rögeszme száznyolcvanadik hosszúsági fokára.

*

Midőn Amundsen elérte az Északi Sarkot, még nem ért véget a kormánybiztosság felszámolásának nehéz munkája. A tudományos siker hírére a felszámolást felfüggesztették, és ünnepélyes fogadást rendeztek. A tudomány és a sajtó képviselőinek, Amundsen távollétében, Rozmár József, a kormánybiztosság vezetője tartotta a beszámolót.

Rozmár őszintén boldog volt. Szilárdan meg volt győződve arról, hogy az ő következetes, a felfedező előtt talán gyakran ellenszenves magatartása hozta meg végül is a jelentős sikert. Hiszen ő térítette el Amundsent attól a rejtett szándékától, hogy az Északi Sark felfedezése helyett zebravadászni menjen Afrikába.

Somogyi Pál

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 62.1028 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.